

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Törvény a postáról és a távközlésről

**A Postás Dolgozó interjúja
HORN DEZSŐVEL,
a közlekedés- és postaügyi
miniszter első helyettesével**

Az országgyűlés 1964. június 25-i ülésén elfogadta a postáról és a távközlésről szóló törvényjavaslatot. Felkerestük Horn Dezső miniszterhelyettes elvtársat, hogy a július 1-én hatályba lépett törvényről tájékoztatást kérjünk lapunk olvasói számára.

A postás dolgozókat bizonyára érdekli: Miért volt szükség az új törvény megalkotására?

— Egy régi közmondás szerint a könyveknek megvan a maguk sorsa, és ez alól a törvények sem kivételek. A posta működését szabályozó törvények még azokból az időkbelől származnak, amikor a posta tevékenysége a jelenleginél lényegesen szűkebb körre korlátozódott, és ez sem volt olyan jelentős, mint a mostani, a társadalom rendje is elütött; a mi világunktól és másfajta igényeket támasztott a hírközléssel szemben. A postáról az 1936. évi XXXV. tör-

vény rendelkezett, a távközlésről szóló törvény pedig 78 évvel ezelőtt, 1888-ban lépett életbe. E törvények nagyrészt elavultak. Megváltozott társadalmi viszonyok között élünk, s a technika fejlődése új vívmányokkal gazdagította a hírközlés eszközeit, amelyekre a régi törvény alkotói még csak nem is gondolhattak. A felszabadulást követően a postai szolgáltatások köre is bővült: pl. a hírlapterjesztéssel. Ennek az új szolgáltatásnak politikai, kulturális és gazdasági jelentőségét aligha kell külön indokolni. Ezt figyelembe véve, az új törvény a hírlapterjesztést is kizárólagos joggal a postai tevékenységek

közé sorolta. Érdekeséggé válik megemlíthetem, hogy a postabélyegek és az egyéb postai értékek kibocsátásáról eddig törvényes rendelkezésünk nem volt. Ezt a mulasztást az új postatörvény pótolja az által, hogy az említett értékek kibocsátását és forgalombahozatalát kizárólagos joggal a Magyar Postára — egyes esetekben, mint pl. a feláras bélyegek kibocsátása stb., a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumra ruházza. Az új törvény létrehozását indokolta az is, hogy a népgazdaság, illetőleg a társadalom igényei bizonyos vonatkozásban eltoltódtak. Nevezetesen, a levelek, csomagok és értékküldemények továbbítása, mint hagyományos postai szolgáltatások mellett egyre növekszenek az igények az élet gyorsuló üteméhez jobban igazodó szolgáltatásokkal — a táviró-, a távbeszélő-, a rádió- és a televíziószolgáltatás — szemben. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy a hagyományos feladatokat másodrangúknak tekintjük. Figyelembe véve, hogy ezeknek a szolgálati ágaknak a fejlődési üteme külön-külön is jelentős, így az évről évre növekvő forgalom lebonyolítása megköveteli a további fejlesztést és a kezelési szabályoknak a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodását.

Mennyiben jelent változást az új postatörvény a régi törvényekhez, illetőleg egyéb rendelkezésekhez képest?

— Az előzőekből látható, hogy a törvény azt az alapvetet veszi figyelembe, hogy a posta a népgazdaság egyik ágazata, amely annak többi ágazatával szorosan együttműködve látja el feladatát, az egész népgazdaság javára, az állampolgárok jogos érdekeinek messzemenő szem előtt tartásával. Ezeknek megfelelően határozza meg a törvény a posta jogait és kötelezségeit, alkalmazkodik az állampolgárok és a népgazdaság igényeihez, s figyelembe veszi az elfogadott nemzetközi megállapodásokat.

Az új postatörvény maga után vonja-e a kezelési szabályok módosítását?

— Természetesen, hiszen a törvény végrehajtási rendelkezéseket nem tartalmaz. Ezért most, a törvény elfogadása után legfontosabb feladatunk a törvény keretein belül az új postaszabályzat elkészítése. Ebben egységesíteni kell a posta forgalmi szolgáltatásait, küldeményfajtáit, és bérmentesítési eljárásait. Egyszerűsíteni kell a küldemények felvételi módját, s ezzel gyorsítani a felek kiszolgálását. A postahivatalok jelenlegi túlszűfoltóságát — sok más tényező mellett — a nehézkes kiszolgálás okozza. Új eljárásokkal, valamint a küldemények alakjának szabványosításával meg kell teremtenünk a postaforgalom gépesítésének előfeltételeit. A forgalom óriási iramú növekedése a Szovjetuniótól az Egyesült Államokig arra kényszerítette a fejlett külföldi országok postaigazgatásait is, hogy a levél- és csomagszállítás, a lebélyegzést, a könyvelést, az anyagmozgatást és az egyéb tömegmunkákat gépesítsék. Bár a forgalom nagyobb arányú központosítása nálunk jelenleg még elsősorban csak Budapesten jelentkezik, az ország munkaerőhelyzetére való tekintettel a forgalmi szolgálat korszerűsítését, a kézzel végzett munkafolyamatok gépesítését a nagyobb vidéki városokban is előtérbe kell helyezni.

Az országgyűlésen elmondott beszédében dr. Csanádi György miniszter elvtárs megemlítette a kézbesítési is. Voltaképpen miről volt szó?

— Arról, hogy elavultak a kézbesítésre vonatkozó szabályaink, amelyek a személyekre szóló kézbesítés elvételét indultak ki. Jelenleg ugyanis — tekintettel arra, hogy a kézbesítés idején csaknem mindenki a munkahelyén tartózkodik —, a szabályok értelmében hátrahagyott értesítővel a címzettnek a postahivatalba kell mennie könyvelt küldeményének átvételéért. A napilapokban is megjelenő panaszok sokasága a nehézkes kézbesítési rendszer miatt a postát vádolja, holott nem a posta a hibás, hanem elavult a törvény, s az annak alapján kiadott régi postaszabályzat. Szükségessé vált tehát a közvetett kézbesítési rendszer bevezetése, amelyre most már az új postatörvény lehetőséget nyújt, amikor kimondja, hogy a posta közvetett úton kézbesítheti a küldeményt, ha a közvetlen kézbesítés a címzett különleges helyzete, vagy más egyéb körülmény miatt akadályba ütközik. A közvetett kézbesítési szabályait az igazságügyi min-

Az országgyűlés június 25-i ülésén dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter elvtárs beszélt a postáról és a távközlésről szóló törvényjavaslatot.

niszterrel és az érdekeltektől egyetértésben dolgozzuk ki. Az új postaszabályzat tervezete szerint a küldeményeket a posta — ilyen kívánság esetén — nem a címzettnek, hanem a címzett megbízottjának kézbesíti. Ez lehet magánszemély, iroda, vagy más szerv is. Ezáltal a kézbesítés továbbra is az eddigi időhatárok között — tehát munkaidőben — történik, de ugyanakkor a dolgozókat megkíméli a felesleges utánjárástól.

A törvény döntően a közszérű hírközlési eszközök bevezetésének és alkalmazásának kérdéseit szabályozza. Ennek milyen gyakorlati kihatásai lesznek?

— Menjünk sorjában. Kezdjük a táviró- és távbeszélőszolgáltatással, amely a leggyorsabban fejlődő hírközlési ágazatunk. Az 1937. évhez viszonyítva a távbeszélő fő- és mellékállomások száma mintegy három és félszeresére növekedett. Ez jelentős fejlődés volna akkor is, ha nem lettek volna háborús káraink. A rendkívül gyorsan fejlődő táviró- és távbeszélőszolgáltatást az 1888. évi XXXI. törvény szabályozta. Ez már nem lehet alapja a szocialista népgazdaságban működő vállalatok és a posta, illetőleg a lakosság és a posta kapcsolatainak. Annak ellenére, hogy kormányzatunk nagy anyagi áldozatokkal fejlesztette a táviró- és távbeszélőszolgáltatunkat, jelenleg ezen a területen legtöbb a kielégítetlen igény. Ez nemcsak nálunk tapasztalható elszigetelt jelenség. Éppen most érkeztem haza az Egyetem Postaeconomiai és Belső Kongresszusáról. Valamennyi európai ország képviselőjétől azt hallottam, hogy sehol sem tudják az állomásfelszerelési kéréseket maradéktalanul kielégíteni. Mindenütt igen nagy a várakozók száma. Eltökélt szándékunk, hogy ezen a helyzeten — az ország anyagi erőforrásaihoz mérten, változtatni fogunk, és távbeszélőszolgáltatunkat olyan szintre fejlesztjük, amely megfelel a jelentkező igényeknek, nem különben hazánk műszaki-gazdasági fejlődési fokának. A budapesti és a vidéki központok építése bizonyítja kormányzatunk törekvéseit és a következő években ezt a fejlődést gyorsítani fogjuk. Természetesen, a rohamosan növekvő igényeket egyik napról a másikra nem tudjuk teljesíteni; terveink csak a népgazdaság anyagi fejlődésén belül valósulhatnak meg. A távbeszélőszolgáltatunkat nemcsak mennyiségi fejlődés előtt áll, növelni akarjuk műszaki színvonalát is. Olyan korszerű, új központrendszerrel és más műszaki berendezésekkel kell bevezetni, amelyeknek fajlagos anyag-, energia- és karbantartási igénye lényegesen kisebb a jelenleginél. Csak így érhetjük el, hogy a távbeszélőállomások számát 20 év alatt 4—5-szörösére emeljük. A távbeszélőállomások számának növekedése napirendre tűzi a helyközi távbeszélőforgalom automatizálását is. A fejlesztési terv keretében a következő 5 évben Budapest és 10

vidéki nagyváros helyközi forgalmát automatizáljuk, nem számítva a kisebb göcök és körzetek automatizálását. Ez az intézkedés nagymértékben javítani fogja a vidéki ipari nagyüzemek és a mezőgazdasági nagyüzemek összeköttetését. Lényegesen kedvezőbb eszközhasználatot biztosít, mint a kézzel végzett távbeszélőszolgálat, amelynél a beszélgetés előkészítési idő az összes időnek csaknem felét teszi ki. Mindezekben felül az automatizálás jelentős munkaerő-felszabadítással jár, ami az általános munkaerőhiányra való tekintettel nem lebecsülendő körülmény.

Ami távirószolgáltatunkat illeti, elmondhatom, hogy mind a fejlődés üteme, mind a műszaki színvonal tekintetében ez a távközlési águnk közelíti meg legjobban a világszínvonalat. Ezzel kapcsolatban utalok a múlt hónapban üzembe helyezett TGX-központra, amely a már bekapcsolt táviróállomások közötti viszonylatban a legalacsonyabbra csökkent a kezelési időt, s ezáltal a címzettek sokkal rövidebb időn belül kapják meg távirataikat. A következő években továbbfejlesztjük a TGX-en kívül a GENTEX- és a TELEX-hálózatunkat is. Ez utóbbi jelentősen segíti külkereskedelmünket és egyéb intézményeinket a nemzetközi kapcsolatok erősítésében és az ügyletek gyors lebonyolításában.

A törvény rendelkezéseket tartalmaz a rádió- és a televíziószolgáltatásról is. Miniszterhelyettes elvtársnak ezzel kapcsolatban mi a véleménye?

— Rádiószolgáltatunk színvonalának egyik legfontosabb mutatószáma az, hogy nálunk 100 lakosra 25 előfizető jut, s idestova elérjük, hogy minden családnál lesz rádió. Korábban lehetünk azonban elégedettek a vételi lehetőségekkel, s még sok a tennivalónk, amíg az egész ország területén jó műsorszórás biztosíthatunk. Mindenesetre lényeges minőségi javulást eredményez országos méretűben az ultrarövidhullámú rádióműsorral történő besugárzás. Rádiószolgáltatunk azonban nem csupán a hazai műsorszórásra terjed ki, hanem felelős a nemzetközi frekvenciákban biztosított frekvencia-tartományok felhasználásáért is. A frekvencia-tartományokban való üzemelés és a frekvenciákkal való gazdálkodás feyelemet, s az ország érdekeinek messzemenő szem előtt tartását követeli meg. A frekvenciasávoknak engedély nélküli igénybevétele számtalan bonyodalomhoz vezethet. A törvény felhatalmazást ad arra, hogy ezen a területen rendet tartsunk, amennyiben engedélyünk nélkül ilyen berendezés nem tartható üzemben. Törvényadta jogainkat az ország rendje érdekében érvényesítjük.

Legfiatalabb hírközlési ágazatunkat, a televíziószolgáltatást eddig törvényes rendelkezés nem szabályozta. A televízió-

(Folytatás a 2. oldalon)

Árokásógép 15 ember helyett

Néhány hete hatalmas sárga gép kapaszkodott a pestimrei dombokra. Mint valami óriás bogár mászott, csúszott: hernyóalapa csillogott, nyaka előremeredt, mohón ette, tépte, harapta a földet.

Piacutatás. A posta kér, szól, tárgyal, küld, kereskedőkké, olyan gépre van szüksége, amely árkot ás, helyettesíti a nehéz fizikai munkát, gyorsítja a kábelépítést. Az első jelentésként nyugatról érkeztek, mivel onnan már vásároltak ilyen gépeket; később kiderült, hogy a Szovjetunióban is meg lehet kapni, még hozzá olcsóbban, mert egy nyugati gép árából két szovjet gép is kitelik. A piackutatás éppen a Budapesti Nemzetközi Vásár kezdetére ért véget, és megvásárolták az első szovjet kis árokásó gépet. De alighogy kialakultak a fürge, piros masinát, a posta nyitott szemű, a műszaki újdonságokra állandóan lesben álló örei a Városliget platánjai alatt megpillantották a szovjet ipar nagy, sárga színű árokásóját. Ezt is megvették.

A posta új szerzeményei a minap mutatkoztak be a Központi Kábelüzemben. Persze egyiket sem lehetett azonnal munkára fogni. Előbb üresen járatták azokat, csak élesztették, erősítették, nevelték a munkára, ahogy ez illik, ha új a gép. Így került a sárga, nagy gépmonstrum a pestimrei dombokra, ahol belekóstolt a földbe. Majd a ligetbe görült, néhányszor körözött — mint minden jármű — sikerrel letette az alkalmassági vizsgát.

Mit tudnak? A lánctalpas gép rossz terepen is könnyedén mehet, ám a kicsi — ez gumikerekes traktor — végére szerelték földvájó szerkezetét, — csak egyenletes, sima terepen, de azon függően halad. A nagy gép: negyvennyolc lóerős. Ilyen erővel a talaj minőségétől és mélységétől függően teljesítménye elérheti az óránkénti 90 köbméter föld kitermelését. A postánál már elérték vele az óránkénti 60 köbmétert. A kicsi: napi 80 köbméter az adagja. Ennek a gépnek itt ér véget teljesítményhatára. Készít különben 20—40 centiméter széles és 1,2 méter mély árkot, amely a posta követelményeinek kiválóan megfelel. S mindezt — egy emberrel. Mert a gép hátán mindössze egy munkás ül, s a gép és kezelője tizenöt ember fáradságos napi munkáját helyettesíti. A kicsi és a nagy árokásó együtt harminc embert pótol. A felszabaduló munkaerőt most máshová irányítják, oda, ahol még

nem hódíthat a gép. A korábban vásárolt, nyugati országokból szerzett gépeket viszont más munkafeladatra állítják, rakodásra használják ezután.

— Vili. — Mindenki csak így becézte, Vilem Gross-t, a szovjet technikust, aki a magyar munkásokat megtanította a gépek helyes kezelésére. Vili valóban rászolgált a barátságára. Szorgalmasan magyarázott, oktatott, minden apró részletre kiterjedt a figyelme, egyszerre két munkagéppel törődött. Először ő vezette az árokásót, majd később átadta a kormányt a magyar postásoknak, mert kettenhárman is elfértek körülötte. Oroszul, németül, magyarul folyt a mozgóiskolában a beszélgetés és persze, ha egyik nyelvvél sem boldogultak, akkor kézzel-lábbal, no meg a gépen kinálkozó mozdulatokkal mindig megértették egymást. Az iskola egy hónapig tartott.

Csak arra kérték őt, hogy küldjenek minél több prospektust a gépek gyáraiból. Vili nemcsak ezt a kérést, hanem saját észrevételeit is továbbította. Feljegyezte azokat az apróbb alkalmatlanságokat, amelyek munka közben kiderültek. Persze arra is jutott ideje, hogy megismerkedjék új postás barátainak közelebbi életével. Járt a Balatonon, Egerben és jövre — bár utazhatna Afrikába, Kubába gépkutatásra — ismét Magyarországot választotta.

★

Papp Sándor és Krafcsik Imre a nagy gépen, Horváth Gyula és Kovács Mihály a kis árokáson teljesít szolgálatot, járják társaikkal a földet, építik a kábeleket. Azelőtt görnyedve csákányoztak, lapátoltak mindannyian; most, egyszerre négyen, felültek a gép hátra és azt vezetik, dolgoztatják: maguk, társaik helyett is.

— Kitűnően bevált az árokásó — mondja Papp Sándor, — s ebben Vilinek oroszlánrésze van. Fáradtságot nem ismerve, gyorsan megtanított bennünket a gépek helyes, szakszerű kezelésére, ápolására.

A Posta Központi Kábelüzemében 1970-ig háromszorosára kell növelni a jelenlegi teljesítményt. Ezt a mostani munkaerőhelyzetben létszámnövelés nélkül csak így lehet elérni. Ha nem teljesíti ezt a fontos feladatot, akkor a telefonkérők kívánságát sem tudják kielégíteni. Az új gépek alkalmazása megfelelő biztosíték a kitűzött cél elérésére.

BÉKES ATTILA

A Gyáli út 20-tól

— a djakartai elnöki palotáig...

Ha egyszer megírnák a történetét, vaskos, többkötetes könyv is kitelne belőle. Talán így kezdenék: „1905-ben a posta a fővárostól vásárolt 2000 négyszögletet, IX. Gyáli út 20. sz. alatt. 1907-re felépült az épület, s kitétek a ház homlokzatára: »A Magyar Posta Készülékjavító műhelye«.

Azóta egy emberöltő telt el. Minden kétséget kizáróan — mai nevén — Posta Központi Javító Üzemnek legjelentősebb korszaka a felszabadulást követő időkre tehető. Az új korszak történetének legszebb lapjai 1964-ben íródtak. Huszonhatodszor lett élüzem, s az elmúlt esztendő során háromszor nyerte el a Minisztertanács és a SZOT Vörös Hándörzsláját.

A számok mindennél szebben beszélnek. 1952-ben 8 millió forint tervű volt, az idei 50 millióval szemben, pedig létszámuk a régi maradt. S e számok mögött jelentős fegyvertények sorakoznak.

Gyártmányfejlesztésük során bélyeg- és levelezőlap-árusító automatákhoz 28féle szerszámmal készítettek, amelyek segítségével, fröccsöntéssel 500 alkatrészt gyártottak. Ugyanígy a kapcsolóhüvely előállításához is szerszámmal készítettek. Így most két betanított munkás hat hét alatt annyit termel, mint két esztendő 9 hónap alatt.

A miniatűrálás során is jelentős lépést tettek előre. Az indukciós cséve, a fojtótekeres, törpe jelfogó méreteit mintegy harmadára csökkentették, s ma már ott tartanak, hogy a kutató munkához a Fizikai Kutató Intézet és az Országos Vízügyi Főigazgatóság is törpe jelfogókat használja. S ha már itt tartunk, nem szabad megfeledkezni a Gyáli úton készülő, főnök-titkári telefonkészülékről sem, amelyből az idén már mintegy 23 százalékkal gyártanak többet, mint tavaly. Ez a gyártmányuk a világpiacra is versenyképes lenne minden hasonló külföldi készülékkel, csak volna elegendő kapacitásuk és anyaguk a gyártásra. Mi sem jellemzőbb sikerére, hogy amikor Sukarno, az Indonéz Köztársaság elnöke hazánkban járt, és meglátta a készüléket az Egyesült Izzóban, felfigyelt rá. Azóta a djakartai elnöki palotában is az üzemből „született” főnök-titkári telefon működik.

Természetesen, nagy szerelési munkákat is végeznek. Megépítették a kabhegyi, miskolci, szentesi tv-adók áramellátó berendezéseit. A székesfehérvári 4 munkahelyes helyközi központ, a balassagyarmati nagy teljesítményű központ, a sárospataki V típusú központ, a József Távbeszélő Üzem erősáramú kapcsolótáblájának többletmunkái, mind őket készítik.

Vajon mi lehet sikereik titka? Nagyon egyszerű a válasz. Az üzem 560 dolgozója között a sok esztendővel gyakorlattal és tegyük hozzá, nagy szakmai szeretettel itt dolgozó törzsgárda létszáma meghaladja a 300-at. Ha ehhez hozzátesszük a szakszervezeti munkát, illetve a brigádmozgalom adatait, akkor már senki sem kétkedik. Nem kevesebb, mint 399 dolgozó vesz részt a munkaversenyben, szocialista brigádjaik száma 33, s ezekhez 272 dolgozó tartozik, ezenkívül van még 12 olyan brigádjuk, amelyek még nem érte el a szocialista brigád címet. Minden alkalmat megragadnak, hogy a versenyszellemet fejlesszék. A Szakma ifjú mestere mozgalomban 17-en vettek részt, ezek közül hatan bronz-érmes és három oklevelet nyertek, s volt egy ezüst-érmes is.

A termelő munka legnagyobb segítségét a rendszeresen tartott termelési tanácskozások. Egy-egy ilyen megbeszélés tulajdonképpen az üzemből kikerülő paragrafusok, ahol a dolgozók és vezetők megvitázzák gondjaikat, bajukat, míg közös megállapodásra nem jutnak, hogy aztán annak alapján egyesült erővel és közös akcióval meg is oldják feladataikat.

A hivatással járó javító jelleg okozza a legnagyobb nehézséget. Ugyanis a különféle postaszervek az 1965. évre szóló igényeiket még csak ebben a hónapban, vagy sok esetben még később jelentik be, de az üzemből, a jövő évi anyagigénylését már áprilisban be kellett nyújtania. Évről évre, az előző esztendő statisztikai adatai alapján rendelik a következő évből szükséges anyagokat, s aztán a sorsra bízzák, találkozik-e az előbbi megrendelt anyag fajtajával, mennyisége és minősége az utóbbi bejelentett igényekkel vagy sem? Ha nem, akkor vagy nem tudják az igényeket kielégíteni, vagy megmarad anyaguk a raktárban, ami forgóeszköz-tülsúlyt jelent, s a népgazdaságnak sem hasznos dolog. Bizonyára lehetne ezen rugalmasan, és a célnak megfelelően változtatni, mégpedig a postaszervek jobb együttműködésének megszervezésével. **Koós Tamás**

Törvényjavaslat a postáról és a távközlésről

(Folytatás az 1. oldalról)

szolgálat frekvenciaelosztása tekintetében — a törvény szerint — ugyanolyan felelősség terheli és ugyanolyan hatáskör illeti meg a postát, mint a rádiózás területén. Erre azért is szükség van, mert nálunk is kezd elterjedni az ipari televízió, és ha nem lenne gazdája a frekvenciaelosztásnak, ez gátolná a frekvenciák ésszerű felhasználását, sőt egyes területeken a berendezések üzemeltetését is.

A televízióelőfizetők számának növekedése az elmúlt néhány esztendő alatt minden várakozást felülmúlt. Jelenleg 1000 lakosra 52 előfizető jut, míg 1962 végén Norvégiában 44, Ausztriában 49,5 volt az előfizetési sűrűség. Eredményünk azt is tükrözi, hogy rendkívül gyorsan pótoltuk a kezdeti elmaradást. Ezt a tényket két okból is örömdeteg eredménynek kell tekintenünk. Az életszínvonal olyan szintet ért el, hogy a lakosság viszonylag nagy részének lehetősége volt az előfizetők sorába lépni. A másik szempont az, hogy lakosságunk kulturális érdeklődése igényli a televíziót. Izzé és gondolkodása olyan mértékben fejlődött, hogy a televízió nyújtotta kulturális műsorokat és a politikai tájékoztatást megkedvelte, s így értékes szórakozásként szívesen tölti el szabad

Érvényt szereztek a bérfelegyelemnek

Sok túlóra, nem egyszer törvénytelenül, minden engedély nélkül. A munkalapot kezelése, vagyis a munkaidő pontos nyilvántartása körül sem volt minden rendjén. Lényegében ez jellemezte még néhány hónappal ezelőtt a 70-es postahivatal. A hibákkal foglalkozott az elnökség is, az igazgatóság is. Most pár napja ellátogatunk a 70-es postahivatalba, hogy megvizsgáljuk, miképp sikerült a vezetőknek a portájukon rendet teremteni.

A munkahelyen levélkészítőkkel, csomagkészítőkkel, vezetőikkel és szakszervezeti tisztségviselőkkel beszélgetünk. Bebizonyosodott, a régi hibáknak ma már nyomát is alig találni. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy a szakszervezők és a szakszervezeti bizottság közös megbeszélésén feltárták a hiányosságok forrását, majd erről a hivatal dolgozóinak is beszámoltak. Ismertettkék azokat az intézkedéseket, amelyekkel a jövőben a munkaidővel kapcsolatos viszályszavakat kívánták megszüntetni. S így döntöttek: a jövőben minden esetben — amikor a munka ügyébe kerül — a túlóráztatáshoz előre kéri felelős szervek engedélyét. A statisztikai adatok alapján időben pontos tervet dolgoznak ki a várható forgalom — nagyobb ünnepek, nevezetesebb névnapok stb. — lebonyolításához szükséges túlóraigénylésekhez. Ugyanakkor megszigorították a munkalapot vezetését, s ehhez a dolgozók segítségét kérték. A pénzolvasók létszámát kaptak, a havi 210 órás munkaidőt betartják.

A munkahelyes dolog volt, hogy a vezetők a munka gondjait megosztották a szakszervezeti bizottsággal és a dolgozókkal is. — Nagyrészt ennek tudható be, hogy ez évben ez ideig egyetlen engedély nélküli túlóráról sem használtunk fel — mondotta Dallos Kálmán hivatalvezető-helyettes. A munkaidő-elfedő pedig az előbbi állítás bizonyítására elének tárta a túlórák igényléséről és felhasználásáról szóló dokumentumokat. Ezekből

bárki pontos képet nyerhet arról, hogy a hivatalnál a törvényt betartják. Ez évben még az engedélyezett túlórákat sem használták fel. Még a pénzolvasóknál sem, ahol korábban sokat panaszkodtak a dolgozók a túlzottan hosszú egészségtelen megerőltető munkaidő miatt.

— Ugy szerveztük meg a munkát, hogy a havi 210 órás munkaidőt betartjuk — számolt be erről Nagy István főigazgató. Egyenlőre munkaidőt vezettünk be, s így a hétfői napokon, amikor nagyobb a forgalom, 12 órát, más napokon pedig a szükség szerint négy vagy nyolc órát dolgoztunk. Igaz, tíz fővel nőtt a létszámunk, de ezt a „zsákos” pénz mennyiségének növekedése indokolja.

A jelek szerint tehát a hivatalnál nincs baj a törvényesség betartásával. Ezt erősíti, hogy jó munkájuk elismeréséül nemrég az igazgatóságtól írásbeli dícséretet is kaptak. Ez nem jelenti azt, hogy minden rendben van. Hiszen a pénz, a levél- és csomagforgalom állandóan növekszik. A legújabb, legtapasztaltabb munkaerők közül ugyanakkor jó néhányat már nyugdíjaztak, s az elkövetkező hónapokban többen is a szegre akasztják a postás börtönisnyáját. Pótlásuk nagy nehézségekbe ütközik. A fiatal munkaerők szakképzése folyik. Az új munkaerők száma kevesnek bizonyul, ezért most új tervvel foglalkoznak.

— Egyelőre csak a nagyobb lakótelepeken kívánjuk alkalmazni a négyórás munkaidőt — mondotta erről Kőszár András szb-titkár. — Ugy tűnik, hogy ilyen munkaidő-beosztásra lenne elegendő jelentkező. Másrészt tervbe vettük a nagyobb lakóházakban a névvel ellátott kis postai elhelyezést, ami külföldön már jól bevált.

Az előbbiek nemcsak meggyorsítják a levélkészítést, hanem ami a legfontosabb, sok fáradságtól kímélnék meg a postás dolgozókat. Megtudtuk azt is, hogyha ez a rendszer a nagy lakótelepeken bevalik, akkor más területen is

elterjesztenék, s ezzel sok munkaidő megtakarítását tennék lehetővé.

Egy másik dolog, amihez a 70-es postahivatal vezetője és a szakszervezeti bizottság a felsőbb szervek segítségét kéri, a postai gépkocsivezetők és a csomagkészítők ügyében. Jelenleg a gépkocsivezetőknek ugyanis a havi 260–300 óráig terjedő munkaidőre is kifizetik a bérüket. A csomagkészítőknek pedig 210 óra a munkaideje. Ebből fakad, hogy az anyagi érdekeltség két irányba húz. A gépkocsivezetőknek az érdeke, hogy kitöltsék a 300 órát, mert így többet keres. A csomagkészítőknek pedig az, hogy 210 órán belül minél

több csomagot kézbesítsen. Lényegében ez lenne a hivatal érdeke is. Szerintünk ez viszont csak úgy érvényesülhetne, ha a jelenleg a Jármiuttelephez tartozó gépkocsik és gépkocsivezetők a postahivatal állományába kerülnek. Így megteremthetnék a közös anyagi érdekeltséget, ami jelentős munkaidő- és költség megtakarítást tenné lehetővé.

Lényegében a fentieket tapasztaltuk a 70-es postahivatalnál. A vezetők, a szakszervezeti tisztségviselők és a dolgozók közös erőfeszítése nyomán megszüntették azokat a bajokat, amelyekért korábban sok jogos bírálat érte őket.

Hatályon kívül helyezték...

A szükség hozta létre 1955-ben, és az elért fejlődés tette lehetővé — legalábbis nagyrészt — a forgalmi és a műszaki selejtező szabályozó rendelkezés felfüggesztését.

A hatálytalannító utasítás az intézkedés indoklásában a következőket állapítja meg: „A postás dolgozók öntudatának növekedése, a munkafegyelmegszilárdulása és a felelősségérzet fokozódása lehetővé teszi a selejtező rendszer megszüntetését.”

Örömdetes megállapítás ez, mert a posta egész működésének jobbá válását jelenti. Jelenti a pontosabb, megbízhatóbb és gyorsabb postai munkát. Ez az eredmény pedig számos összetevőből jött létre. Ezek közé tartozik a személyzet nagyobb szakmai felkészültsége, amely egyúttal igazolása a postai szakoktatás erőfeszítéseinek. A megővekedett hivatalstudat, amely a dolgozók erkölcsi-politikai fejlődésének bizonyítéka. Ebben a vonatkozásban a szakszervezet munkája is kifejezésre jut. A megszüldött munka-fegyelméleti helyzet alapját képezi az a megelégedettség is, ami a postai bérrendezést követi.

Kedvezőbb tehát a helyzet, mint akkor volt, amikor a selejtező utasítás napvilágot

látott. Ez az utasítás felőlelte mindkét szolgálati ág fontosabb munkamozzanataiban elkövetendő mulasztásokat és szabálytalanságokat. Az értékíráhó sejtj komoly vizs-szartató erő volt ott, ahol alkalmazzák és lehetett volna azokon a helyeken, ahol a vezetők ezt elmulasztották. Mégis, most visszatérve az utasítás létre, azt is kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy számszerűen kifejezve, a selejtutastás mintegy 20–30 százalékban élt csupán. Az érvényesülés tehát közelről sem volt kielégítő. Ez volt a másik oka annak, hogy hatálytalannították.

De örömdünk mégsem lehet teljes. Jól tudjuk, hogy a hiányosságok, a szabálytalanságok még nem szűntek meg egészen. A jövőben is lesznek telességmulasztók, szabálytalankodók, munkafegyelmessértők. Ezekkel a becstelenséggel, jól dolgozó postások — és ez a túlnyomó többség — a továbbiakban sem fognak egyet-érteni. Velük szemben a szakmai vezetőknek alkalmazni kell azokat a fegyelméleti intézkedéseket, amelyek a rend megköveteli, s ebben a szakszervezetnek támogatnia kell a szakmai vezetőket.

J. L.

EMBEREK A MAGASBAN...

Utam célja Tura község. Az a szándék vezérelt ideig, hogy meglátogassam és bemutassam a Budapest-vidéki Postaigazgatóság Váci Műszaki Fenn-tartási Üzemének itt dolgozó szerelőit. Amikor gépkocsim bekanyarodik a községbe és elsuhan a virágokkal díszített takaros házak előtt, a falu közepén tájban fenn a magasban pillantom meg az első hálózatszerelőt.

Meghívó a tilosba...

— Mi újság odafenn? — kérdeztem a napbaráti arcú szaktársától.

— Van még egy-két mászóvas, akad még oszlop is, izlelje meg az itteni levegőt — válaszol tréfásan és hív a magasba.

Már-már hozzá is látnék a mászóvashoz, de ekkor közbeszólt a brigádvezető, Adámi Béla.

— Nem úgy van az, kérem, nem mászhat mindenki az oszlopra, azt szigorú szabályok tiltják. Aztán ő is tréfára veszi — no meg nem felelnék magáért, ha lepotyogna.

Az Adámi-brigád tagjai: Nagy Károly, Molnár Mihály, Németh János, Petri Pál, Stikonyavész I. János és Stikonyavész II. János 8–10 esztendőre dolgoznak együtt, s ez idő alatt e kis társaságból összekovácsolódott a kollektíva. Jóban, rosszban, szép időben — zimankóban együtt dolgoznak, mégpedig úgy, hogy megosztják a munkát és el is végzik azt. Járnak oszlopról oszlopra, keresik és elhárítják a hibát, építik az új vonalakat, vagy leszerelik a régit.

— Postás-drótosoknak is neveznek minket, ez olyan gúnynévféle, de nem bántó szónéccsal kaptuk és nem is sértődünk meg érte. Mindenütt

szívesen látnak, mert ahol megjelenünk, vagy új távbeszélő-állomást kapnak, vagy a külvilágtól elzárt községeket kapcsoljuk be az ország ideghálózatába — mondotta Molnár Mihály, a brigád legidősebb tagja. Majd így folytatja:

„Nincs az a munkás, akivel cserélnék...”

— Több mint tíz esztendőre dolgozom a környéken, de amit az elmúlt tél rombolt, azt nagyon nehéz volt helyreállítani. Nagykátától Újszászig töntremek az összes vonal. Bennünket hívtak. 20–26 fokos hidegben dolgoztunk és az oszlopok tetején még a szél is keményebben vágott. 10–15 percnél tovább nem tudtunk a magasban lenni, és hiába van jó, meleg kesztyűnk, munka közben azt nem tudjuk használni. Naponta 10–11 órát dolgoztunk és bizony néha nagyon elkeseredtünk. Most, amikor meghalljuk a pacirta énekét, mégis azt mondom, nincs az a munkás, akivel cserélnék. Kora tavasztól késő őszig kint vagyunk a friss levegőn és fentről, a magasból nézzük az életet.

Molnár Mihály és a többiek is Galgajörkőn laknak. Az egész brigádot Molnár bácsi verbuválta össze. Ő beszélt rá a földijét, hogy kósbetartják meg ezt a munkát. Aztán a többiek is éppúgy beleszerettek ebbe a szakmába, mint Mihály bácsi.

— Két gyermekem van, egy fiam, meg egy lányom. A fiú most tette le a lakatos szakszolgálatot. A lányom még iskolába jár. Mindennap hazatárazom, együtt vagyok a családdal.

Molnár Mihály bácsiról még azt is el kell mondani, hogy ő a brigádnapló vezetője. És bizony van mit bejegyezni

ebbe a kék kis füzetbe, amelyben a legnagyobb betűvel az áll, hogy ez év májusában elnyerték a szocialista brigád címet.

Petri Pál a legfiatalabb, három éve dolgozik itt. Volt már kőműves, téglarakó, egy-szóval sok mindent megpróbált, de most megállapodott.

— Egyet nem szeretek, nagy szélben oszlopot festeni — mondja —, mert ilyenkor mindig én kerülök a szélle szembe és a festék felét nem az oszlopra, hanem az arcomba fújja a szél.

Stikonyavész I. János 19 éves, de már negyedik esztendője a brigádban dolgozik. Két évig mint tanuló, és két éve szakmunkásként. Le se jött az oszlopról, mert nem engedte a munkája, így az interjút a magasból készítettem. Elmondotta, hogy naponta 20–25 oszlopot mászik meg, és mint minden munkának, ennek is megvan a rosszabbik vége, a téli időszak. De a nyár, a tavasz, az ősz, annyi szépet és kellemeset tud nyújtani, hogy a 19 éves Stikonyavész János sem kívánczik más szakmába.

Egy kis izgalom...

Mi tagadás, a hálózatszerelők időnként veszélyes feladatokat is végeznek. Viszont a vonatkozó rendelkezés szigorú betartásával a munka biztonság megvalósítható. Csak egy példa.

Kora tavasszal az egyik községben hálózatot szereltek le. A postai hálózatot keresztezte a nagyfeszültségű villamoshálózat. Az áramszolgáltató vállalat dolgozója megjelent és a szakaszt feszültségmentesített. Amikor a harmadik huzalt eresztették le, az véletlenül ráesett egyik villanyszerelőre és abban a pillanatban szikrázott a két

Aktinek a pacirta a fülebe dalol huzal. Kiderült, hogy a villanyszerelő az egyik vezeték biztosítékát nem csavarta ki. Az ijedségen és a jogos felháborodáson kívül nagyobb baj nem történt, de történnie kellett volna... Ugyanígy pontosan ellenőrizni kell az oszlopokat is, mert az évek hosszú során át néhol elkorhadnak, és könnyen kitörhetnek. Szívesen fogadtak a Tura községben dolgozó hálózatszerelők. De amikor elbúcsúztam tőlük, nem marasztaltak. Várta őket a munka.

Ráczalmási György

A NŐK HELYZETE A POSTÁN

A nődolgozók egészségügyi és szociális körülményeinek javulásában a felszabadulás óta jelentős eredményeket értünk el. Ez a megállapítás még akkor is helytálló, ha az elnökség kénytelen volt megállapítani: az egyes területektől eltekintve, számottevő általános fejlődés az utóbbi években nem történt.

Közismert, ahol a dolgozók nagy része nő, elsősorban a nagy létszámú postaszerveknél, intézményeknél, létrehozottak a különböző szociális létesítményeket, pihenőszobát, üzemorvosi rendelőt, bölcsődét, óvodát. Az ilyen irányú igények megközelítő kielégítése sajnos elmaradt. Ez nemcsak postás panasz, hiszen pillanatnyilag általánosan jelentkezik.

A nődolgozók egészségügyi helyzetének vizsgálatánál elsősorban a megbetegedések arányszámát kell figyelembe venni. A statisztikai adatok igazolják, hogy a nők közötti

megbetegedések arányszáma, más szakmákhoz viszonyítva, nem magas. Az elmúlt évben a sok nő foglalkoztató hivatalokban, intézményekben a táppénzszázalék 3,5 százalék volt. Ismeretes viszont, hogy az el-

Nem a nőkben van a hiba!

A szakszervezet VII. kongresszusának határozata különös fontosságot tulajdonít a postás nődolgozók helyzetének, szakmai és politikai felkészültségük, általános műveltségük fokozásának.

A nődolgozók többsége látva az egyre növekvő feladatokat, felismerte: csak akkor képesek helytállni, ha tanulnak. Az 1963-64-es tanévben a tanulóknak és hallgatóknak az általános iskolákban 22,4, a gimnáziumokban 55,7, a technikumban 42,9, egyetemeken és főiskolákban 24,1 százaléka volt nődolgozó. Az általános isko-

következő évtizedben a postás üzemek és hivatalok nagy részét korszerűsítik, fejlesztik, így számíthatunk arra, hogy a helyzet a megváltozott munkakörülmények hatására javul.

lákban, gimnáziumokban és technikumban tanuló nődolgozók aránya jó. Az egyetemeken, főiskolákban — azonban kevés a nők száma. A felszabadulás óta egyetemet végzett 308 férfitdolgozóval szemben mindössze 98 nődolgozó szerzett ilyen végzettséget.

A jelenlegi helyzet kialakulásáért a nők nem hibáztathatók. A postaszervek a készülő oktatási tervekben fokozottabban vegyék figyelembe a nődolgozók egyetemi, főiskolai oktatásának fontosságát! Ebből az okból eredően ma még nem tervszerűen és nem a foglalkoztatott nők arányszámának megfelelően történik a posta vezető munkaköreinek betöltése.

Harcoljunk.

hogy tanulhassanak!

A szakszervezeti bizottságok a szakszervezőknél harcolják ki, hogy azokat a nődolgozókat küldjék egyetemre, főiskolákra, technikumokra, felsőfokú postaforgalmi tanfolyamokra, akik eddig munkájuk és magatartásuk, valamint vezetői készségük alapján, annak elvégzése után képzettségüknek megfelelő vezető munkakör ellátására a legjobban alkalmasak.

„A nők világnézetének alakításában, politikai öntudatuk fejlesztésében jelentős szerep jutott és jut még a jövőben is a szakszervezeti politikai iskoláknak” — állapította meg az elnökség.

Az 1962-63-as évben a politikai iskolák hallgatóinak 32 százaléka volt nődolgozó. Ez a szám azért is jelentős, mert az 1167 nő résztvevő nagy része olyan családanya, akik eddigi háztartási és családi vonatkozású kötelességük miatt szervezett politikai oktatásban nem tudtak részt venni.

Az elnökség megállapította...

A postás nődolgozók a szakszervezeti élet minden területén tevékenykednek. A választott tisztségviselők száma — a bizalmiaktól a központi vezetőségig — 7649. Ebből 2977 a nődolgozók száma. Ez 38,9 százaléknak felel meg! (A posta összes dolgozójához viszonyítva a nődolgozók arányszáma 41,8 százalék.) Az elnökség ezzel kapcsolatban megállapította: „A nődolgozók — a különböző vezető állásokba történő kisebb méretű bevonása elsősorban nem bizalmatlanságból fakad, hanem a nődolgozók túlerőltettségéből. A szakszervezeti munkát nagyrészt társadalmi munkában, munkaidő után, vagy szabadnapjaikon végzik. Ezért a gyermekes anyák, ha rátermettségük meg is van, ezt nem igen tudják vállalni. Főleg olyan társadalmi munkát vállalnak, amely nem igényel este vagy szabadságon végzett munkát. A szakszervezeti bizottságokban arányszámuk 33,2, a középvezetőkénél 34,8 a központi vezetőségben 33,9 százalékos. Legmagasabb a nődolgozók részvétele a bizalmi tisztségekben (49,3 százalék), legkisebb a szakszervezeti bizottságokban. Nagyobb részük társadalombiztosítási, üdültetési, segélye-

Bírálatunk nyomán...

A Postás Dolgozó májusi számában „A Postavezérigazgatóság figyelmébe” cím alatt szóvá tettük a KHI-expedíciókban dolgozók kifogásolható munkakörülményeit. A Postavezérigazgatóság válasza a felvetett problémára. A postászsakszervezet és a Postavezérigazgatóság illetékes vezetői a megoldásról a közeljövőben tanácskoznak. A megbeszélés eredményéről lapunkban közleményt adunk.

zési, kultúr- vagy ifjúsági felelős tisztséget tölt be. Különösen az első három munkaterületen csaknem kizárólag nők dolgoznak. A nők adottságaikhoz közel állnak ezek a feladatok, de az is igaz, hogy elvárásuk nem kifejezetten nőket igényel. Nagyon kevés a bér-, termelési felelős és titkári tisztséget ellátó nődolgozó száma...”

Sajnos még rosszabb a helyzet a megyebizottságoknál és a függetlenítettéknél. Köznös erővel kell változtatnunk ezen a helyzeten. A legközelebbi szakszervezeti alapszervi választásokat minden szinten fel kell használni arra, hogy elsősorban ott emelkedjen a nődolgozók részvétele, ahol az üzem, a hivatal dolgozóinak 50-60 százaléka — vagy még ennél is több — nő.

Határozat és feladat

A nőkben különösen meglevő közösségi érzés, a másik dolgozótárs ügyes-bajos dolgai iránt megnyilvánuló törődés és segítőkészség, biztositéka annak, hogy továbbra is eredményesen töltsek be a szakszervezeti tisztségeket, csak még bátrabban kell megbízni őket szakszervezeti munkával.

A nődolgozókat minden elismerés és köszönet megilleti az eddig végzett szakszervezeti munkáért.

A további előrehaladás érdekében az elnökség így határozott:

Felkéri a Postavezérigazgatóságot arra, hogy kollégiumi üléseken tárgyalja meg a postás nődolgozók helyzetét, az ezzel kapcsolatos szakmai feladatokat, tennivalókat.

Az elnökség által elfogadott jelentést a középvezetők ismertessék az alapszervekkel. A megyebizottságok és az alapszervek tárgyalják meg a terület nődolgozóinak helyzetét, és a helyi sajtóösszefoglalókban megjelölik a határozataikat.

MÉSZÁROS JÓZSEFNÉ

BRÓDY IMRE:

TALÁLKOZÁS MERKURRAL

Magával a posta szóval Magyarországon első ízben csak a XVI. században találkozunk, ekkor azonban még nem a szó mai értelmezésében. Ami pedig Merkurt illeti, mi tagadás, inkább a tolvajok, rablók pártfogójának bizonyult ezen időben, a derék postások illő támogatása helyett.

★

Rákóczi postája szakított a csalfa istenséggel, ki az urak szövetségét kereste, jobban bízott az elnyomott nép erejében, szervesen illeszkedvén az idegen elnyomás elleni harcba, a Habsburg önkény ellen. A levélposta kétféle levelet közvetített: közönséges és sürgős levelet. A közönséges levelet a rendes postáját szállította, amely hetenként kétszer megérkezett napon és órában közeledett, és azt senki kérésére, vagy tilalmára késleltetni nem volt szabad. A sürgős levelet feladás után azonnal elszállították. A leveleket összekötve, lepecsételt csomagban szállították, a közlekedési időt gondosan ellenőrizték, a postamester naplót vezetett. Forradalmi körülmények között született meg ez a posta, amely alapjaiban forradalmasította az eddig lényegében szervezeten posztai forgalmat, bizonyítva a nép alkotó erejét.

★

Aki siet, az lóra ül. Ez a nézet uralkodott Nagy Lajos, Zsigmond idejében, de ezt váltotta meg Barbarossa Frigyes is, érthető, hogy a posta, vagyis a személyes futár nem volt elképzelhető másképp, mint gyors ló hátán. Aligha tartották volna épelméjűnek azt, aki futárját szekérre ültette volna, mignem egy napon Mátyás király ámulatba ejti nem csupán Magyarországot, egész Európát. Helvit 1575-ben megjelent Magyar Krónikájában így ír: „Mátyás király ahová megyen vala úgy megyen vala, mintha repülne. Kocsipostán egy nyírhány száz mérföld elment csak kevés nap alatt.”

Miféle csudálatos alkotmány volt az, amivel a nagy király ilyen csudálatba ejtő, fejgyezésre méltó gyorsasággal volt képes utazni? 75 kilométer egyetlen nap alatt — az akkori utazási viszonyok között bizony nem lebecsülendő, mégha napjaink gyorsvonathoz, gépkocsinhoz, motorhoz szokott postása mosolyogni is kényszerül.

Megszületett a kocsli! Liszti János udvari kancellár, Bonfini történekönyvét elemezve

Elnökségi ülésünk

Szakszervezetünk elnöksége június 25-én tartotta meg ülését. A közgazdasági osztály előterjesztése alapján megvitatta a szocialista brigád és a szocialista munká üzeme, hivatala cím elnyeréséért folyó versenymozgalom helyzetét.

Az elnökség megvitatta és elfogadta a szervezési és kádérosztály által előterjesztett intézkedési tervet, amely rögzíti a vonatkozó SZOT-elnökségi határozat értelmében a szakszervezet központi, közép- és alapszervi feladatokat.

Az elnökség ugyancsak jóváhagyta a szakszervezet hatásköri jegyzékét és azt az előterjesztést, amely a kérdéssel való foglalkozásra, azok nyilvántartására irányul.

Végül az elnökség az 1964. második félévi munkatervet fogadta el.

A Budapesti Bizottság hírei

Július 4-én a Benczúr-kertben fellépett Carelli Gábor, a New York-i Metropolitan tagja, valamint Takács Paula, Agai Karola, Szőnyi Olga, Mészáros Sándor és Reményi Sándor, a Magyar Állami Operaház tagjai. A világhírű, magyar származású művész fellépésével osztatlan sikert aratott. A hangverseny után Carelli Gábor elismeréssel nyilatkozott a dr. Vasady Balogh Lajos által vezényelt Postás Szimfonikus Zenekar művészi teljesítményéről.

★

A Postás Sport Egyesület június 22-én ülést tartott, melyen Zsirus István elnök beszámolt a küldötteknek az eddig elért eredményekről, valamint az országos bajnokságokban, a nemzetközi és nem utolsósorban az olimpiai versenyeken szereplő sportágak felkészítéséről. A napi munka elvégzése után mintegy 2500 postás dolgozó vesz részt a különböző sportágak edzésein.

1964-ben, az előző évhez hasonlóan, lehetőség nyílik a termelésben és társadalmi munkában élenjáró postás fiatalok balatonszántói egyhetes üdültetésére. A költség: 175 forint. A szakszervezeti tagoknak 75 forintot megterítünk.

★

A budapesti Szakma ifjú mestere mozgalom kiállításán Utasi János és Szittya Endre szaktársak a Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság két ifjú dolgozója „Kristálykályha és vezérlőszekert a Lakihegyi adóhoz” tárgyú munkájukkal, első díjat nyertek, s 600 forint jutalomban részesültek.

★

A Ferenc Távbeszélő Üzem és a Gépi Adatfeldolgozó Üzem május 28-án irodalmi fejtörőt rendezett a Postás Irodalmi Színpad tagjainak közreműködésével. A színvonalas rendezvény Rohács Erviné munkáját dicséret. Az első három helyezett: Banyák Gizella, Makrai Mária és Nyíri Ferencné volt.

A II., III., IV., Békéskövesön-kötvények nyerevényeinek kifizetése a Budapest 80. sz. postahivatalban.

Üzembehelyezték az automata táviró-főközpontot

A távirószolgálat korszerűsítése érdekében a posta — a világszínvonalat elérő — másnak szóló táviratokat, belföldi automata táviróhálózatot épít ki. A műszaki fejlesztés fokozatosan történik. Az első ütemben megvalósult a budapesti automata táviró-főközpont, amely egyelőre 320 állomással működik. Pillanatnyilag ide tartozik a fővárosi, valamint annak 100 kilométeres körzetében levő táviróállomások ellátott 76 postahivatal.

Az automatizálás lényege: a hálózatra bekapcsolt postahivatalok többszörös köz-

vetítés nélkül ezentúl közvetlenül adhatják le az egy-másnak szóló táviratokat. Így évenként körülbelül 8 millió közvetítés válik feleslegessé, és a táviratok átfutási ideje is csökken.

Az új létesítményt június 30-án helyezték üzembe, amelyen megjelent dr. Csanádi György, közlekedés- és postaügyi miniszter. Az avatóbeszédet Horn Dezső, a miniszter első helyettese mondta.

A belföldi táviróhálózat automatizálása előreláthatólag 1968-ra készül el.

— dgy —

FELHÍVÁS!

A már hagyományossá vált budapesti postás kultúr- és sportnapot 1964. augusztus 2-án rendezzük meg. Az egésznapos műsorban a postahivatalok és üzemek sportolói több sportágban — atlétikában, labdarúgásban, tekében — vetélkednek. A sportversenyek kiemelkedő eseménye a magyar-belga postások labdarúgó-mérkőzése lesz. Tornabemutatót láthatunk a Postás SE szakosztályai részéről, úgyszintén női és férfikézilabdában és röplabdában is. A labdarúgó-mérkőzés szünetében a kerékpáros szakosztály salakpályás versenyét tartja.

A gyermekek szórakoztatására délelőtt, a klubház előcsarnokában adnak műsort, a felnőttek részére a labdarúgó-mérkőzés után, 17-19 óráig a Postás Szimfonikus Zenekar és neves fővárosi művészek nyújtana kellemes szórakozást. A műsor után éjfélig tánc, belépődíj nincs. Részletes tájékoztatást a szakszervezeti bizottságok adnak.

Minden postás dolgozót és családtagját szeretettel várjuk

a Postások Szakszervezete Budapesti Bizottsága

Indokolatlan huzavona a beruházási munkában

A posta ez évi beruházási előirányzata 433 millió forint. Az összeg kerekén 78 millió forinttal több az eredeti tervszámnál. Az év első öt hónapja

alatt történt nagyarányú növekedésről arra lehet következtetni, hogy a terven felüli beruházások ebben az évben meghaladják az előző évit.

A beruházások csekély készütségi foka

Az adatok szerint a tárgyalt időszakban a teljes beruházási előirányzat 88,8 százalékát sikerült szerződéssel lekötni. Az elért műszaki teljesítés 38,5 százalékos. Bár az elért eredmények lényegesen jobbakként értékelhetők, ám ha részletekben vizsgáljuk a posta 1964. évi beruházási tervét, tapasztalhatók aránytalanságok, kedvezőtlen jelenségek. Így a viszonylag kedvező műszaki teljesítésen belül a legnagyobb előrehaladás a gépbeszeréseknél van, ahol az éves keret 54,4 százalékát használták fel. A magasépítési beruházásoknál ugyanakkor 16,1, a mélyépítésnél pedig 18,8 százalékos a műszaki teljesítés.

Az értékhatar feletti nagyobb beruházásoknál jelentős helyet foglalnak el a távbeszélőközpontok. Megoldásra vár a Ferenc távbeszélőközpont külső hálózatának megépítése. A Lipót és az Obuda távbeszélőközpontokban a szerelés és a hálózatépítés befejezése szerepel a tervben. A Zuglói távbeszélőközpontnál a magasépítési munkák folynak. Az üzembe-

helyezésre jövőre kerül sor. Az Erzsébet távbeszélőközpont 4000-es bővítése mint tervben felüli beruházás valószínűleg megvalósul 1964-ben.

A postai beruházásokból kiemelkedik a tv-adók létesítése. Mint ismeretes, Tokajon már a múlt évben megkezdődtek az építési munkák. Befejeződött az erősáramú hálózat kiépítése. Lényegében megtörtént az adóépület felépítése is. Hátra van még az antennatartó vasbetontorny felépítése, berendezéseinek gyári előállítás, valamint a trafóház befejezése. Probléma, hogy a kivitelező vállalatok igen csökkentett létszámmal dolgoznak a létesítményben. Gondot okoz, hogy a vasbetontoronyra épülő vasszerkezetű toronyrész gyártását a Híradó Vállalatnál ezideig nem sikerült biztosítani.

Szót érdemel még a keleni mikrolánc kiépítése, ami már 1959-ben megkezdődött. Az idei tervben a teljes mikrolánc üzembehelyezése, valamint a mikroláncra telepítendő 24 csatornás berendezések átadása szerepel.

Mit eredményez a huzavona?

A Budapest 100. sz. postahivatal beruházási programjának jóváhagyása megtörtént. A huzavona azonban azt eredményezte, hogy a kiviteli terv elkészítését csak az év augusztus 31-re vállalta a tervezőintézet.

Az említett nagyobb beruházásokat élénk figyelemmel kíséri a postások közvéleménye. Ugyanakkor érdeklődnek az olyan folyamatban levő kisebb munkákról is, amelyek munkakörülményeik javulását eredményezik. Somkúti Vilmos, a Postavezérigazgatóság magasépítési osztályának vezetőjével, és Gergely László csoportvezetővel ezekről beszélgettünk.

Megtudtuk, hogy az országban jelenleg körülbelül 3200 úgynevezett kis postahivatal működik. Ebből mintegy 800 magántulajdonú épületben.

— Az épületek túlnyomó többsége erősen elhanyagolt, rendbehozatalukra a legtöbb esetben akkor sincs lehetőség, ha az az épület állagánál fogva még érdemes lenne erre. A háztulajdonos egyszerűen nem egyezik bele, sőt, sürgeti, hogy a posta költözzön ki házából. Nagy többségükben olyan kisemberekről van szó, akik egy élet mun-

kájával kuporgatták össze a házravalót, így önállóan szeretnék élvezni azt — mondja Somkúti Vilmos.

— Milyenek a kilátások?

Nem lehetne néhány évvel kevesebb?

— A magasépítési osztály kezdeményezésére, a beruházási ügyosztály és a posta szakosztály közreműködésével 1962-től kezdve évenként mintegy 25–30 új kis postaházat építünk különböző pénzügyi forrásokból. — A másik módszer a házvásárlás. A Pénzügyminisztérium évente 2–3 millió forintot bocsát rendelkezésünkre, ebből ugyancsak 25–30 ingatlan vásárolhatunk. Mindez együttvéve azt jelenti, hogy előreláthatóan 1980-ig fel tudjuk számolni a magántulajdonú épületekben elhelyezett postahivatalokat.

— S a többiek?

— Évente mintegy 50–60 hivatali korszerűsítünk. A villanyvilágítás bevezetése szinte mindenhol megtörtént. A közművesítés már több gondot okoz. Az olyan helységekből, ahol nincs közmű, mi sem csinálhatunk folyóvizet. A kútból történő szivattyúzás

megoldása nagyon költséges lenne a távoleső községekben, a falvakban ugyanakkor majdnem megoldhatatlan a karbantartás, hiszen a legtöbb esetben nincs helyben hozzáértő ember. Az új postahivatalok építésénél, a régiók korszerűsítésénél mindenesetre gondolunk arra, hogy a későbbiek során egyszerű beköltéssel megoldhassák majd a közművesítést.

— Mi a helyzet a szociális, munkásvédelmi és kulturális létesítményeknél?

— Ilyen célra évenként 3–4 millió forint áll rendelkezésünkre — mondja Gergely László. — Mindez persze nem jelenti azt, hogy csak ilyen mértékben javulnak a postás dolgozók munkakörülményei, hiszen az új létesítmények megteremtése, a régiók korszerűsítése, ugyancsak ezt a célt szolgálja.

Szólóban így van. Mégis általános a panasz, hogy a meglévő munkahelyek jelentős részénél korszerűtlenség a körülmények. Különösen alacsony a munkásszállások színvonala.

A helyzeten némileg javít a Budapest 100. sz. postahivattal egy időben épülő 300 személyes munkásszállás. A Posta Központi Kábelüzem részére előreláthatóan 1966-ban kezdnek hozzá újabb munkásszállás építéséhez. Mindez azonban csak évek múlva enyhít a helyzeten, jelenleg igen sok az olyan ideiglenes jelleggel működő munkásszállás, amelyeket belátható időn belül meg kell szüntetni...

Mi a helyzet az ez évi magasépítési beruházásoknál?

A továbbiakban a beruházások kivitelezésével kapcsolatos gondokról hallottunk. A már említett 433 millió forintos beruházási keretből mintegy 80 millió forint a magasépítési keret. Május közepéig ebből 68 millió forintos kereket osztottak ki. Ugyanakkor április végéig a kivitelezésre váró munkának csupán 53 százalékára sikerült szerződést kötni az építőipari vállalatokkal.

— Nehézségeink zöme abból adódik, hogy az országos beruházási terv végleges jóváhagyása előtt új beruházásokkal egészen a legutóbbi napokig mi sem kezdhettünk meg. Az országos rendelkezés alól a posta sem vonhatta ki magát — magyarázzák a kedvezőtlen jelenség egyik okát.

— S a beruházások előkészítésénél minden rendben?

— Akad javítani való. Beruházási keretünk mintegy 10 százalékára azért nem tud velünk szerződést kötni az építőipari vállalat, mert időben nem adtuk át a kiviteli terveket.

Ezért nem kizárólag az egyes postai szervek hibáztathatók. Vitathatatlan, hogy a beruházások jelenlegi lebonyolítási módszere (talán túlságosan sok szervnek enged beleszólást. Így azután a beruházási cél elkészültétől, a kivitelezés megkezdéséig átlag mintegy 2 év telik el. Igaz, ez a 2 éves postai átlag jobb a népgazdaságinál, de így is hosszú idő. Joggal hangzott el szakszervezetünk elnökségi ülésén, hogy a beruházási célok és programok többszöri módosítását csökkentenék, ha minden egyes postaszerv időben kezdeményezné a beruházások előkészítését, megalapozottabban állapítaná meg az igényeket, pontosabban határozná meg a megvalósítás műszaki és gazdasági feltételeit.

M. K.

AZ EGYENRUHARÓL...!

Ez év január 1-vel megváltozott a postás dolgozók egyenruha ellátását szabályozó rendelet. Annak módját és mértékét a módosított „Egyenruha-szabályzat” tartalmazza.

Az új rendszerre való átérés során a dolgozók több problémát vetettek fel. Az egyedül utazó mozgóposta rovatolók és a csomagirányítók például sérelmezték, hogy nem részesülnek egyenruha-ellátásban.

Az utasítás alapján

egyenruha juttatásban részesülnek azok az utazó, ro-

vatolói munkakörbe sorolt mozgóposta-kezelők, akik egyben raktárkezelők is, valamint azok a csomagrakodók, akik vonalszétosztó vizsgával rendelkeznek és ezért csomagirányítóként sorolták be őket.

Egyébként egyenruha-juttatásban csak azok a dolgozók részesíthetők, akiket a „munkaköri-jegyzék”-ben felsorolt munkakörök valamelyikébe — illetmény szempontjából — besoroltak. (Po. É. 1963. 50. sz. I. melléklete.)

Sokat vitatott az utasítás hatálybalépésekor már kiadott — de a dolgozó tulajdonát még nem képező — egyenruhatartozás és a megváltási átalányra való jogosultság kérdése.

Alapelv: az illetményeszerű egyenruha csak akkor lesz a dolgozó tulajdona, ha annak lejár a juttatási ideje. Ebből következik, hogy az illetményeszerű egyenruhajuttatásban nem részesülő dolgozók részére

csak attól az időponttól fizethető megváltási átalány, amikor a használatukban levő összes egyenruhát az illetményeszerű egyenruhát felváltva annak ellenértékét az átalánnyal kiegyenlítették.

Íme, egy példa:

F. Boldizsár, aki 1963. április hónapban illetményeszerű nyári egyenruhát, októberben pedig posztó egyenruhát és köpenyt kapott. Nyári egyenruhával 1965. áprilisáig, posztó ruhával 1965. októberig, köpenyvel 1968. októberig van ellátva. 1964-től 15 hónapig nyári ruhával, ez 292 forint, 21 hónapig téliruhával, amely 793 forint, 57 hónapig pedig köpenyvel ellátva, ami 1030 forint. Összesen 2115 forint. Tehát F. Boldizsár szaktárs 1966. januárban 205 forint megváltási összegben részesül.

A térítéses egyenruha juttatásban részesült dolgozóktól a részletek folyamatos levo-

nása továbbra is az eddigiéktől történik. Megváltási átalányra akkor válnak jogosulttá, ha a részükre kiadott egyenruha-juttatás ideje lejárt, illetve a természetben átvett ruhával az ellenértékét (félár) a megváltási átalánnyal kiegyenlítették. Ismét egy példa:

B. János 1962. október hónapban térítéses, fésűs öltönyt és köpenyt kapott. A 24 havi térítési díj 1964. októberben rendeződik. Mivel a fésűs-ruha juttatási ideje 2 év, ezért e címen ruhamegváltási átalány csak 1964. novemberére és decemberére jár. Mivel a köpeny juttatási ideje 5 év, s ezt 1967. novemberig igénybe vette, ezért erre az időre a posta megváltási átalányt nem fizet. Ezt az összeget levonják az átalányból.

1964-ben 10 hónapot fésűs öltönnel volt ellátva, erre az időre jutó összeg 290 forint, köpenyvel még 36 hónapig ellátott, erre az időre 338 forint jut, összesen 628 forint. B. János így 1966. januárban 432 forintot kap egyenruhatérítés címén.

A posta vagy természetben adja az egyenruhát, vagy megváltási átalánnyal fizeti. Egyenruhát adni és megváltási átalányt fizetni nem lehet, mert ez az érdekelt dolgozók részére kettős ellátást jelentene.

Azok a dolgozók, akik az egyenruhát eddig nem vették át, vagy az előzőekben átvett egyenruhát juttatási ideje 1963. december 31-ig lejárt, 1965. január hónapban teljes összegű megváltási átalányban részesülnek.

A szakszervezeti tisztségviselők ismételten tanulmányozták és a szakmai vezetőkkel együtt magyarázzák és ellenőrzik a vonatkozó rendelkezések helyes végrehajtását. A részletesebb tudnivalókat lapunkkal egyidőben megjelenő Postaügyi Értesítő tartalmazza.

KÖZGAZDASÁGI OSZTÁLY

BALATONALMÁDI, 1964

Balatonalmádi országszerte ismert a postás dolgozók körében. Azonban a nyugtalan szellemű újságíró, a feledés homályából olyan tényeket fedezett fel, amelyek méltán tartanak számot az olvasó figyelmére.

A község, a Balaton-part ősi települési helyei közé tartozik. A múlt század végén végzett alkalmi ásatások során római sírok, különböző használati tárgyak, és a Veszprémből idevezető római út maradványai is napvilágra kerültek. A korabeli krónikás már a honfoglalás után írt az Almádi partvidékről és Vörösbényről. Az 1493-ban és 1519-ben kelt pergamentek írói, Almádiról már akként emlékeznek meg, hogy a szőlőhegyen magas-kultúrájú szőlőművelés van. Az Árpád és véggyűszábeli királyok uralkodása idején e kies vidék, kedvelt halászo- vadászóhely volt. A török hódoltság után alig 50 év múlva Almádi már hegyközéggé alakult. Balatonfüred mellett a legrégebbi balatonai fürdőhely, hiszen 1877-ben már fürdőházat építettek 12 kabinnal. Ezt követően a községben alig 20 év alatt 300 nyaraló épült. A gyógyulást kereső betegek százai keresték fel az 1899-ben létesített hidegvízgyógyintézetet és a légszűrővel kiegészített fürdőt. Eddig a kevesek által ismert történet...

Es ma... Balatonalmádiában igen mozgalmas az élet. A községben angol, cseh, francia, lengyel, osztrák szavak váltják egymást. A 17 napig tartó kedvezőtlen időjárás után a mai meleg napsütésben (július 13.), alig férték el az üdülők a strand zöld pázsitjára.

Csáki Magdolnával, az üdülő remekül berendezett könyvtárszobájában találkoztunk.

— Alsótengelic postahivatalban dolgozom. Nagyon sok jót hallottam már a Balatonalmádi postás üdülőről. Most abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az elmondottakról magam is meggyőződhetek. Szeretem a könyveket és most alkalmam van az ez évi elmaradást pótolni.

Levélírással közlök a Sasvári Sándorral, a Posta Tervező Intézet mérnökével.

Először üdülünk Almádiában. Nagyszerű itt. Ma volt az első meleg nap, és reggeli után tüstént kimentünk a strandra. Feleségemmel, 12 éves leányommal és 8 éves fiammal üdülünk. A gyermekek is igen jól érzik magukat. Sokat játszanak. A kulturális igen figyelmes, és nagy szeretettel foglalkozik a gyermekekkel. Az elhelyezéssel, ellátással elégedettek vagyunk.

Az üdülő előtti beszélgetés közben kérdeztük meg Vöő Istvánt, a Puskás Tivadar Távbeszélő Technikum kémiai szakos tanárát.

— Feleségemmel és leányommal vagyunk itt. Meglepett, hogy a szobák új bútorgazda kiállításánál milyen jól oldották meg a cél-szerűséget, a kényelmet és az esztétikai követelmények kielégítését.

Panasz?

— Az ellátás és az elhelyezés kifogástalan. Semmi kívánnivalónk nincs. Feltűnő, hogy az üdülő családok jellege ellenére, egész nap milyen csend van. Nagy élmény volt számunkra, az a másfél óra, amit az üdülő vitorlása feledésen töltöttünk el.

Manhertz Márton, aki a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság gyártó és felújító üzemében mint szállítómunkás dolgozik, ebéd után, pihenés közben zavarjuk.

— Feleségemmel és három gyermekemmel érkezünk. Pihenni akarok, hiszen a nehéz fizikai munka végzése után, mi másra is vágyunk. A családdal együtt megnéztük a községi helytörténeti érdekességeit, emlékeit. A következő napokban kirándulásaink során elmegyünk Balatonfüredre, Tihany-félszigetre, és Balatonföldvára. Már kirándultunk a környékbeli hegyekbe. Csodálatos onnan a Balaton. Felejthetetlenek a reggeli ébresztők, amelyekről az üdülő kertjében levő énekes-madarak sokasága gondoskodik.

Elbűsűzünk. Egy kemény kétszorosítás. Manhertz Márton a következőt kéri a hétköznapi krónikásaitól:

— Írja meg az elvtárs, hogy mindent köszönünk! De írja meg...!

A Bakony lomb- és fenyőerdős nyúlányai

Üdülői idill a Sasvári-családnál

itt félkörben merülnek el a tó tükrében. Az enyhén lejtő hegyoldalokról csodálatos kilátás nyílik a Balatonra: derült időben a tó ezernyi színárnyalatban tündöklök és a félelmetesen tomboló vihart is csak innen lehet igazán megfigyelni. A természet vidámságára és énekére hangolja az itt pihenőket.

DOROSZLAI GYÖRGY

Tervszerűbben! Célrányosabban!

A postavezérigazgató év eleji beszámolójából, a különböző statisztikákból mindannyiunk előtt ismert a posta szakember-szükséglete, amely különösen a műszaki szakképzettséget igénylő munkakörökben jelentkezik fokozottabb mértékben. Igen nagy segítséget jelenthetne e téren a Felsőfokú Távoktatási Technikum levelező tagozata.

A közelmúltban zajlottak le a felvételi vizsgák. S a felvételi bizottságnak nem az okozott gondot, hogy ki legyen az, kit jó felkészültsége ellenére a keret telítettsége miatt nem tud felvenni az 1964–65. oktatási évre, hanem azt kellett tudomásul vennie: kevesebb a jelentkező és a felvételi vizsgán megfelelték száma, mint amennyi a biztosított hely. A többi között a soproni, pécsi, debreceni postavezérigazgatóságoktól és a Központi Kábelüzemből csupán egy-egy főt vehettek fel, de a szegedi postavezérigazgatóságtól egyet sem.

Vajon nincs szükség a képzettségre szakemberekre? Milyen lehetett az előkészítés...? Helyes lenne, ha az igazgatóságok sürgősen kikeresnék azokat a megfelelő dolgozókat, akik magasabb szakképzettséget akarnak szerezni. Ebből a munkából vegyék ki részüket a megyebizottságok, de a szakszervezeti bizottságok is. Egy oktatási évre tervszerűbb, célrányosabb és eredményesebb munkát kell végezni. Csak így jutunk előbbre a probléma megoldásában.

B. GY.

A SZOCIALISTA BRIGÁDOK ÉLETÉBŐL

Nagyképi elégedettség — feloszlott két brigád

A történet nem mai, csak mostanában derült rá fény. Ugyanis Dunakeszi 1962-ben megszűnt két szocialista brigád. 1962 elején megalakult a kézbesítőknél és a felvételi munkakörben dolgozóknál egy-egy szocialista címért küzdő brigád.

Azt nem sikerült kideríteni, hogy miért, de olyan hangok hallatszottak, hogy semmi értelme az ilyen törekvésnek, ettől nem lesz jobb a munka, és dolgoznak ők anélkül is becsületesen. Egyetlen megbeszélést sem tartottak, brigádnaplót sem vezettek, egyszóval, nem vették komolyan az egész ügyet. Ez odáig fajult, hogy hat hónapi gyenge működés után mindkét brigád fűlözlött.

Dunakeszi postahivatal vezetője, Tar János — amikor megalakult a két brigád — büszkén jelentette: nálunk is küzdenek már a szocialista címért. Fél év múlva, mikor a brigádok feloszlottak, már senkinek sem jelentették ezt be.

Azóta két esztendő telt el. És valakinek eszébe jutott, miként is dolgozik Dunakeszi postahivatalánál a két szocialista brigád, és akkor derült ki, hogy már régen megszűnt.

— Nincs itt semmi baj, — mondotta Tar János, mindenki végzi becsülettel a munkáját, nem hiányzik senkinek a szocialista brigádmozgalom.

Kénytelen voltam elhinni mindezt. Valamit mégsem értek: Az az egész országban a szocialista brigádok nyomán javul a munka, erősödik a közösség, a szocialista erkölcs, akkor Dunakeszin mind-egy senkinek sem hiányzik. Aztán, hogy jól dolgoznak? — bizonyára így van. A postahivatalnak mégis 3-as minősítése van. Márpedig ez nem a legjobb.

Nem akarunk itt agitatálni, mercsak azért sem, mert rábeszéléssel, erőszakkal szocialista brigádok alakítani, valóban nincs értelme. S ha Dunakeszin úgy érzik, hogy így is jól megy a munka, abba se kívánnunk beleszólni, csupán annyit: Ahol nagyon elégedettek önmagukkal, ahol nem kívánnak többet egymástól, ahol elzárkóznak a jobbtól, ott nehéz lesz előrehaladni, nem lesz könnyű fölvenni a versenyt azokkal, akik mindig a többre, a jobbra törnek. R. Gy.

Híradás Mezőtúrról

Még az elmúlt évben többen elhatároztuk: részt veszünk a szocialista brigádmozgalomban. Ismertük a hivatal feladatait és azok teljesítését kívántuk elősegíteni. Vállaltuk politikai ismereteink bővítését, ismeretterjesztő előadások meghallgatását, színházlátogatást, közös kirándulásokat.

Fél éve alakultunk meg, s már eredményeinkről számolhatunk be. Vajjon István szaktárs, a hírlapelőfizetés gyűjtésében ért el kimagasló eredményt. Bíró István, mint fiatal dolgozó pedig — munkaterületén kívül — saját szorgalmából, önállóan készítette el a táviró- és távbeszélő-számadást.

Feladatainkat, eredményeinket havonta egy alkalommal brigádértekezleten tárgyaljuk meg.

Fodor Dénes
brigádvezető,
Mezőtúr, postahivatal

Akik teleírtak egy kékfedelű füzetet...

Egy jelentést olvastunk a Tatabánya 3. sz. postahivataláról, amelyből csak két számot ragadtunk ki: A hivatal bevételi irányzáma ez év első felében 1 055 000 forint volt. A teljesítés ezzel szemben 1 352 721,37 forint. Ezek a számok mindennél többet mondanak. Például azt, hogy a hivatal 37 dolgozója derekas munkát végzett. Közülük egy brigádost említünk meg, amelyiknek Gabnai Károlyné a vezetője. Ez év márciusában ezt írták brigádnaplójukba: „Február 26-án a brigádnak a termelési tanácskozás odaítélte a szocialista címet. A feltételeket, vállalásokat átdolgozzuk, s úgy határoztunk, hogy a hónapot is mi rendezzük meg...”

A hivatalnál ma még ők az egyedüli birtokosai a megírt címet. Megemlítjük nevüket is: Petkó Istvánné, Sebestyén Lenke, Lőrenz Arnoldné, Benczik Mária, Uttó Katalin, Bognár György és Gabnai Károlyné. A naplót lapozgatva ezt olvastuk: „Temesvári Katalin felvételét kérte. A tagság örömmel fogadta, hiszen szorgalmával bebizonyította, hogy közénk tartozik. Jó munkatárs, most tanul a technikum második osztályában...” S idézzük tovább a naplóból, már csak azért is, mert sok helyütt kérdésként merült fel: hogyan kell naplót vezetni.

Név szerint szerepel, hogy ki, milyen könyvet olvasott el és milyen filmet, színművet nézett meg. Petkó Istvánné Jókai Elátkozott családját, Sebestyén Lenke Zola Patkányfogóját olvasta, s megnézték az

Oldás és kötés című filmet. Benczik Mária Jókai Erdély aranykora, Névtelen vár című könyveit olvasta, Melegnézte a Nadrág című színművet.

„A közönség és a szakvezetés részéről egyik tag ellen sem volt panasz. Rend és tisztaság van a hivatalban. Rossz díjazás nem fordult elő...”

„Minden tag magánéletét és munkahelyén tanúsított magatartását kifogástalan...”

„Kollektívan néztük meg a püpos című filmet.”

„Temesvári Katalinnak, Sebestyén Lenkének és Lőrenz Arnoldnének 10 forintnál több díjazási hibája volt. Benczik, Bognár és Uttó szaktársnők segítik őket, hogy ilyen hibát többet ne forduljon elő...”

„Január 28-án Temesvári Katalin ellen panasz merült fel, mert nem nézte meg a beosztást és reggel helyett délután jött szolgálatba. Figyelmeztettük.”

„Lőrenz Arnoldnéra panaszokadtak a felek, udvariassága miatt. A hivatalvezetővel együtt mi is figyelmeztettük...”

„A brigád tagjai jelentkeztek a szakma ifjú mestere mozgalomba...”

„Uttó Katalin férjhez ment. (Dubony Endréné.) A brigád közösen 160 forint értékű nászajándékot vásárolt...”

Minden bejegyzés után egy időpont, egy nap, s a kék fedelű füzet lassan-lassan megtelik. Új napló vezetéséhez kezdenek, de a régi az utókor számára sokatmondó bizonyossággá válik. Így formálódna szocialista emberré a postás dolgozók.

— bgy —

Postás-vasas összefogás...

„Ezerötszáz új távbeszélő-állomást kapcsolnak be...” adta hírül a sajtó, a rádió, a televízió, s előző számunkban „41 nappal előbb” cím alatt mi is megemlékeztünk azokról, akik ezt a nagyszerű vállalkozást tették a Lipót 7/a—2. főközpont géptermének határidő előtti átadására. Megértjük, hogy figyelemmel kísérik a törekvésben őket. Ime, az újabb eredmény: július 14-én 91 százalék a készültési fok. Mechanikai vizsgálattal 240 gépkereket vettek át, fel-fogóvizsgálattal 252 gépkereket, 7500 számlálójelzőgót. Áramköri vizsgálatot 201 gépkereken végeztek el. Egy kivételével minden feladatot határidőre, sőt néhány pontot több nappal előbb is befejezték. Az egyetlen, amit nem teljesítettek május 31-i határidőre, az 1200 kompenzáló ellenállás beépítése. A Kábelgyár ugyanis későn szállította a szükséges kábeleket — egyhónapos késéssel — így a kábelüzem dolgozói csak késve tudták eleget tenni adott szavuknak.

Első látogatásunk alkalmával a szerelők szavát tették, hogy a gördülő létrákat már régen meg kellett volna kapniuk. Július 14-én még nem érkeztek meg.

A szépséghibák ellenére, július 14-én 1095 távbeszélő-készülékét már felszerelték, s az előfizetők várják augusztus 19-ét, amikor először hallóznak saját készülékükön. Eredményes munkát végeztek a 7/a—2. postás, valamint a Beloianisz külső szerelési csoport Lehel-brigádjának dolgozói.

A postások kérték, említsük meg a Lehel-brigád tagjainak nevét is krónikánkban. Ime, a vasások, a műszerészek, szerelők névsora: Csikós Sándor, Pálvolgyi Ottó, Szalai János, Pocsik Elemér, Keszei József, Mike Sándor, Varga Ferenc, Wieszner Károly, Németh Ferenc, Rádl Pál, Békési Gábor, Budai András, Sike Péter, Keszthelyi László, Pécsi Imre, Szecsődi Imre, Mohos Imre, Alapi Tibor, Schumaer Miklós, Kiss Mihály, Gregus András, Fekete Béla, Csopor József, Szűcs György, Koday

Ez a gép is jó... Georgevits Lajos (Lipót Üzem) és Kiss Mihály (BHG) a csoportválasztó gépek mechanikai hibáit hárítják el.

Adél, Deiger Ida, Szabó Istvánné, Venson Károly, Szponyoi Ferenc, Pjeter János, Kulcsár Gábor, Pusztai András, Miskolci István, Nádasdi István, Igaz Pál és Pálné, Kalmár Alajosné, Szántó Mihályné, Nagy Józsefné, Lérant Ferencné, Laczi Istvánné, Pocsik Elemérné, Kovár Irén, Batai Júlia, Szabó Ibolya, Ferenczy

Emőke, Budai Sára, Csillag István, Sarnyai Ilona, Bagi Lajosné, Pandu Krisztina, Horváth Bertalan, Pálvolgyi Ottó, Kocsis Lászlóné, Gábor József, Dobai Sándor és Ter-tek Antal.

Augusztusi számunkban a két brigád jelentését közöljük a vállalkás teljesítéséről.

(bércecs)

A szocialista brigádok vállalásaikkal segítik a postai feladatok teljesítését!

HOGYAN TOVÁBB...?

val hiány nem volt, s egyszerűbb lett az anyagkezelés adminisztrációja is. A Javítóüzem Ady brigádja vállalta, hogy tagjai 1964-ben három újítást nyújtanak be. De ta-

lálkoztunk olyan vállallással is, hogy: „Részveszünk az újításmozgalomban...” Az ilyen meghatározás fabatkát sem ér.

A magasabb szakmai képzettségért!

A szocialista brigádoknak mindenképp azt kell megállapítaniuk, hogy hol tartanak a szakmai ismeretek dolgában, mit kell elsajátítaniuk ahhoz, hogy vállalásaikat teljesítsék: kinek kell továbbképeznie magát, hogy tudásban elérje az átlagot. Arra ösztönözzük a brigádtagokat, hogy a munkájuk jobb elvégzéséhez szükséges képzettséget szaktanfolyamokon, esti iskolákon, technikumokon szerezzék meg. Az alap a 8 általános iskola elvégzése. Természetesen figyelembe kell venni az egyes brigádtagok körülményeit, képességeit és korát is. Kevesen vállalják a különböző ismeretterjesztő előadásokon, munkasakadémiákon való részvételt, a művelődés különböző kötetlen formáit, a rendszeres könyv-olvasást, tárlatokat és kiállításokat látogatást. Csak elvétve szerveznek szocialista jellegű családi és társadalmi ünnepeket. Főként azért, mert a szakszervezeti bizottságok nem teremtik meg a lehetőségeket.

Azonban jó példákat is tudunk felsorolni. A Helyközi Távbeszélő Igazgatóság brigádjai író-olvasó találkozókat szerveztek, Győr 1. sz. postahivatal felvételi brigádja rendszeresen látogatja a kiállításokat, tárlatokat. Pécs 1. Fenntartási Üzemnél Szakál István hálózatszerelő, a Petőfi brigád tagja, vállalta a 8 általános iskola elvégzését. Utána sikerrel vizsgázott a vonalfelügyelő tanfolyamon. Ma Szakál István szakaszkezelő vonalfelügyelői beosztásban dolgozik. A Javítóüzem Gagarin brigádjában Gazdag és Pintér szaktársak a politikai szemináriumon, Vida szaktárs KISZ-szemináriumon, Horváth szaktárs pedig szakszervezeti bizalmi iskolán gyarapítja politikai tudását. A vállalkások megtárolhatják a Gagarin brigád naplójában is. Másutt viszont ilyen vállalkásokat írtak a naplóba: „A brigád tagjai a lehetőséghez mérten havonta részt vesznek politikai

oktatáson...” Ez is a semmitmondó vállalkások közé sorolható.

A dunajvárosi brigádok naplóiban olvastuk, hogy minden egyes brigádtag vállalta, hogy a városban szervezett társadalmi munkában meghatározott munkára elöltésével résztvesz. Szegeden a távbeszélő alközpontos brigád 100 óra társadalmi munkát vállalt a kultúrpark építésénél. A közösségi szellem nem a közös sörözgetésekben, mozi, színház s labdarúgó-mérkőzések látogatásában, hanem elsősorban a közös munkában, tervezésben, a megoldások együttes

keresésében, s az egymás fejlődéséért vállalt közös felelősségben nyilvánul meg.

A legtöbb bizonytalanság a szocialista életmódra vonatkozó vállalkásoknál tapasztalható. Az még kevés, ha valaki csupán szakmai műveltségi vállalkozásokat teljesít és kitűnően dolgozik, érdeklődik a művészetek iránt, s betéve tudja a marxizmus alapismereteit, azonban családjával rosszul bánik, durva munkatársaihoz, nem őszinte, vagy politikai tájékozottsága ellenére nem segíti munkatársait, nem tanítja őket. Az ilyen még távol áll a szocialista embertől.

Milyen legyen a brigádnapló?

Sokhelyütt azért oszlott fel egy-egy szocialista címért küzdő brigád, mert nem volt értékelhető tevékenysége. A meghatározott vállalkás teljesítésének elbírálása egyszerű, mert az eredmény bizonyítható. A vállalkásokat és a teljesítéseket feltétlenül be kell írni a naplóba, viszont nem mindegy, hogyan rögzítjük az eredményeket. A brigádvezető feladata, hogy a vállalkások teljesítésére vonatkozó bejegyzéseket a művezető, tanfolyamvezető, osztály- vagy hivatalvezető aláírásával hitelesítse. Láttunk különböző módon vezetett naplókat. Székesfehérvár 1-ben egy ügyesen rajzoló brigádtag szinte művészi kivitellű naplót vezet. Sajnos, abból csupán ez a törekvés derül ki, de az eredmények — amelyek a brigád életében

történnék — nem tűnnek ki belőle. A külsőségek mellett néhol elfeledkeznek a tartalomról. Gondoljunk csak arra, hogy gyerekkorunkban nagyon sokan vezettünk naplót. Abban bizony minden kedves, vagy kellemetlen mozzanatot feljegyeztünk. Ez az alapja a jó brigádnaplónak. Legyen az tükörképe egy közösség életének. Ha így vezetik a naplókat, akkor egyszerűbb lesz az értékelés és a verseny nyilvánossága is biztosított.

A szakszervezet elnöksége megállapította: sok tény bizonyítja a szocialista brigádmozgalom fejlődését. A brigádok eddig elért eredményeket tovább növelhetik azáltal, ha a megoldásra váró feladatok közül a cikkben említeteket megvalósítják.

SZILASI GYULA

Az önkéntes vállallással kezdődik...

Milyen legyen a jó vállalkás? Gyakori, hogy a szakmai vállalkásokkal többet törődnek mint a műveltségi színvonal emelésére, a közösségi tevékenység ápolására tett vállalkásokkal. Így az értékelésnél sokhelyütt megelégednek az egyébként eredményes szakmai munkával, a vállalkások számszerű teljesítésével. A vállalkás tehát ne legyen egyoldalú, egyenlő mértékben szerepeljen benne a szakmai feladat, valamint a művelődési, nevelési törekvés. Nincs értelme az olyan vállalkásnak, amelynek teljesítésével a hivatal, vagy üzem nem jut előbbre feladatainak teljesítésében. Például: „Szakmai munkánkat mindenkor legjobban tudjuk szerint végezni...” Vajon, ki tud ilyen vállalkást értékelni, vagy mi a haszna az ilyen elcsépett kifejezésnek? Semmi!

A posta forgalmi és műszaki szférájánál egyaránt lényeges a tervek és az irányzatok teljesítése. A brigádok

elsősorban olyan célok elérésén fáradozzanak, amelyek munkaterületükön még megoldatlanok. Például: a különböző minőségi mutatók javítása, a selejtesökkelentés, a határidők betartása, a munkafegyelem megszilárdítása stb.

A vállalkás tartalmazza az egyes személyek feladatait is. A kézbesítő-brigádoknál az összes előfizető gyűjtése mellett, név szerint is határozzák meg, hogy ki, mikorra, mennyit teljesítsen. A munkafegyelem terén, ha például egyesek késve érkeznek munkahelyükre, vállalják a pontos munkakezdést. A brigádok közös összefogással segíthetnek olyan tagokon is, akik szeszies italt nemcsak mértéktelenül, de munkaidő alatt is fogyasztanak. Igen jó a nyíregyházi gócerősítő brigádjának vállalkása: a fogyó anyagokat második éve önkiszolgálási rendszer alapján vételezik. A becsületekraktár eredménye: az éves anyagleltár alkalmá-

„...Rendet teremtek portánkon!”

A termelési tanácskozáson a dolgozóknak lehetőségek van arra, hogy közvetlenül beleszóljanak az adott munkaterület irányításába. Vajon a postás dolgozók élnek-e ezzel a lehetőséggel?

„...A dolgozók ma már nem különböznek a munkájuk eredményével, vagy a gátló helyzetekkel szemben...” — írta Győre Károly, a Postások Szakszervezete Veszprémi Bizottságának titkára, lapunk májusi számában, „Dolgozók és bürokrata” című cikkében. A cikkíró mindegyik megállapítását: „Ma már egyre ritkábban hallunk olyan felszólalásokat, amelyek szűken értelmezett egyéni sérelmet, vagy panaszt tárnak a termelési tanácskozások elé...” Nem állíthatjuk, hogy a fellettes szervek nem veszik figyelembe a dolgozóknak a termelési tanácskozásokon elhangzott észrevételeit, javaslatait, hiszen arra a javaslattevő minden esetben választ is kap. Tehát a dolgozók látják, tapasztalják, hogy nemcsak buzditják őket a felszólalásra, de figyelembe is veszik észrevételeiket, javaslatukat. Győre szaktársai cikkében megemlíti egy sor példát, hogy éppen a felszólalások nyomán tett az igazgatóság egy s más nehézség megoldására intézkedést. De azt is szóvá tette, hogy

„...Szépséghibájuk a választásoknak az, hogy 2-3 hónapos késéssel érkeznek vissza... az ügyintéző formai választás tesz pontjai

olyan javaslatokra is, amelyek megvalósítása eredményesebbé, könnyebbé tenné a munkát.

A bírálatra választott a Soproni Postaigazgatóság vezetője, Szabó László, s lényegében a bírálónak igazat ad, de „...Helyes lett volna, ha a cikk írója megnevezte volna azokat az ügyeket, amelyekben az ügyintéző érdemi intézkedés helyett, csak formális választást intézte el az ügy sorsát...” Ez ideig azonban intézkedéseimre a szakszervezet megbízottságaitól észrevétel nem érkezett,

így feltételezhető, hogy azok a megyei szakszervezeti bizottságok is egyetértettek — írta a többi között a postaigazgatóság vezetője.

Voltunk Veszprémben, s a megyebizottságon tanulmányoztuk az igazgatóság vezetőjének válaszát. Találtunk is néhány olyan intézkedést, amelyek segítettek egy-egy hivatal dolgozóinak munkáját, éppen a termelési tanácskozásokon elhangzott felszólalások nyomán.

Ez év áprilisában, a megyei postahivatalban tartott termelési tanácskozáson elhangzott egy javaslat: „Mivel igen sok a gondjuk a munkásszállással, amellyel segítettek egy-egy hivatal dolgozóinak munkáját, éppen a termelési tanácskozásokon elhangzott felszólalások nyomán.”

„Értesítem, hogy a szállás végleges megszüntetéséhez nem járulok hozzá. Amennyiben a szállást igénybe vevő szaktársak között fegyelmetlenesség vagy kártokozás fordul elő, s a figyelmeztetés eredménytelenül bizonyul, az arra legjobban rászóvaló szaktársat zárja ki a szállásról. Nem fogadom el azt az állítást, hogy mindegyik szaktársat ki lehetne zárni magatartása miatt.

Többszöri ellenőrzéssel, a fegyelmegkövetelésével hasson oda, hogy a szálláson ne történjen fegyelmetlenesség. Az állás lakói közül a legalkalmasabbat bízza meg

szállásbizalmi feladattal, s kötelezze a rend és fegyelmegbiztosítására. Ha erre képtelen, kötelezze jelentéstételre. Nem fogadom el a hivatalnak azt az indoklását, hogy a bérrendezés eredményeként az érdekeltek átlagkeresete annyira megnövekedett, hogy a városban bérelt alberti szoba dí-

ját kifizethetik. Szocialista társadalmunk rendjével, az emberről történő gondoskodással szembe ez a törekvés nem egyeztethető össze...”

Ebből a válaszból a Veszprém-megyei postahivatal vezetője levonhatja a tanulságokat a dolgozókról való gondoskodást illetően.

Vajon a válaszok zöme elérte a célt?

A legjobban indulattal sem mondhatunk igent. Az igazgatóság vezetője meghatározott eseteket kért

az érdemi ügyintézésről. Ime tessék: Várpalota 1. sz. postahivatalban február 24-én termelési tanácskozás volt, s a választ április 1-én kapták meg a postaigazgatóságtól. A Balatonfüred 2. sz. postahivatal esetében ugyanezt említjük meg, hasonló keltezésel és észrevétellel. A Pápa 1. sz. postahivatalnál is bizonyára csodálkoztak az elmúlt évben, amikor a július 22-i termelési tanácskozás észrevételeire december 23-án kaptak választ. A panasz tárgyat az képezte, hogy télen a helyiséget nem győzik fűteni, az ablakok, ajtók tömítését kérték. A felvételi teremben kézműs felszerelést és cserépkályha építését javasolták a dolgozók. A válaszból ígéretet kaptak a papák panaszait orvoslására. Azóta 800 ezer forintos felújítás történt a hivatalnál, de

az egy évvel ezelőtti szavazott hibák nem oldódtak meg, s azok ismét termelési tanácskozási témák.

Az ügy előadója: Markó Kálmán.

Sok az olyan válasz is, amelyből nem derül ki, hogy tulajdonképpen mit is akar a postaigazgatóság.

A Veszprém 1. sz. postahivatal termelési tanácskozásán zuhanyozót, s a távbeszélőközpont részére öltözőt kértek a felszólalók. Bierbaum Károly ügyintéző, Kustor László csoportvezető választott a Soproni Postaigazgatóság nevében. A

válaszból kitűnik, hogy a nagy költségek ellenére a fürdőt és a zuhanyozót nem tudták kihasználni, egyébként is a berendezéshez szükséges gázt sem tudják biztosítani. A távbeszélőközpont öltözője rendelkezésükre állt a dolgozóknak, de a veszprémi postahivatal vezetője a díjelszámoló részére azt lefoglalta. Az ügyintéző szerint a jelenlegi zuhanyozó és fürdő megszüntetése egészségügyi és szociális szempontból nem megengedhető. Az ilyen válaszból ember legyen a talpán, aki kiismeri magát. Nincs gáz? Meg lehet azt oldani más fűtési módszerrel is, nemde? A megszüntetett zuhanyozóra vonatkozóan „nem megengedhető” a válasz. Vajon miért nem utasították a veszprémi postahivatal vezetőjét, hogy állítsa vissza eredeti rendelkezésének a zuhanyozót? Nem tudni!

Sem a csoportvezető, sem az ügyintéző nem jogosult a válaszára. Ügyrendünkben ezt rögzítettük is, a hibák elkövetőit felelősségre vonom — mondja Szabó László, a Soproni Postaigazgatóság vezetője, majd így folytatja: —

Köszönjük a bírálót, amelyek alapján Győr-Sopron, Veszprém és Vas megye területén megvizsgálom a termelési tanácskozásokon elhangzott

javaslatok nyomán történt intézkedéseket, rendet teremtek portánkon... A vizsgálatot a megyebizottságokkal karöltve szeretném megkezdni.

A Soproni Postaigazgatóság területén a termelési tanácskozásokon valószínűleg még több javaslat, észrevétel és bírálat hangzik majd el, s ami még lényeges, az ügyintézők nem bürokrata módján intézkednek. Hasznos lenne és javasoljuk: megbízottságaink mindenütt vizsgálják meg ezt a problémát, mert akad még bőven tennivalónk a postás dolgozók észrevételeinek, javaslatainak, bírálatainak kamatoztatásában. A fentiekre még visszatérünk...

Bérces György

Amikor a könyvtár kilép a négy fal közül...

Csengődi Klára nem sajnálja az időt és a fáradságot

Az igazán jó és hatékony könyvtári munka nem reked meg a kötetekkel zsúfolt szűk helyiség négy fala között, hanem kiterjeszti hatását a népművelés más területeire is, hogy közvetlenebbül szolgálja a nevelést. Nem véletlenül említettük a szűk helyiséget. Voltunk a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság épületében és beszélgettünk Lajkó Erzsébettel, aki 1952-től az ott működő többi postaszervizigazgatóságtól elkülönített könyvtárosa is. Akkoriban a látogatókat olvasóteremben várta, de nyolcadik éve csupán egy kis szobában zsúfolódnak könyvei. Az eredmények viszont azt igazolják, hogy nemcsak a helyiség méretén múlik, hogy egy könyvtár betöltsé rendeltetését.

A szocialista brigádok művelődéséért

Sokatmondóak a könyvtári forgalom adatai: több mint 8 ezer kötet van, s jelenleg 522 állandó olvasója. A könyvtár hatása túlterjed a falakon, s nem a gépies kölcsönzés az egyetlen ténykedése. A több mint egy éve megalakult könyvtárügyi tanácsban az épületben működő minden nagyobb osztályt egy-egy lelkes könyvtáros képviseli. Munkatervükben író-olvasó találkozók szerepelnek, felévenként. Eddig három sikerrel meg is rendeztek. Céluk még a szocialista brigádok művelődésének segítése is. A tanács tagjai a szocialista, vagy a címért még versenyben álló brigádokat patronálják. Ennek tudható be, hogy a helyközi központban dolgozó 9 brigád tagjai együttesen látogatják a könyvtárt, részt vesznek a rendezvényeken és az elolvasott könyvekről beszámolnak egymásnak. Az elszámolási osztálynak 4, a József Távbeszélő Üzemnek pedig 7 brigádra tett hasonló vállalkozást. A teljesítést az osztályok vezetői ellenőrzik, akik szintén lelkes támogatói a könyvtári tanács törekvéseinek. A Horváth Mihály téren sikerült elérni, hogy a megtisztelő cím elnyerésének feltételei között a művelődési vállalkozások teljesítése is fontos. A könyvtárügyi tanács együttműködik a zenebarátok körével is, s így mindinkább az alap- és szerves népművelő munka összefogójává válik. Jelentős része van mindebben Lajkó Erzsébetnek, aki 12 év alatt úgy hozzászította a könyvtárhoz, mint csiga a házához.

Egy szekrény, más semmi... A Távbeszélő Díjbeszedő Hivatal könyvtárosa társadalmi munkás. Itt kisebb a munkahely, de a gondok nagyobbak. Egyetlen, körülményesen megközelíthető könyvszekrényt láttunk az egyik helyiségben, a letéti állomány 280 kötetével. S a dolgozók jelle mégis rendszeres olvasó, számuk egy év alatt megháromszorozódott. A fiatal, szőke, szemüveges könyvtáros Farkas Zsigmondné. Kiderült, maga is szenvedélyes olvasó. S amire nem jut ideje, arról a sajtó vagy a rádió recenziót igyekszik megismerni. Így tudja, mit, miért, és kinek ajánl. Minél gyakrabban igyekszik készletét kicserélni, de előbb megbeszéli olvasóival, mit is kérnek. A központi könyvtárból ezután

igyekszik megszerezni minél több új könyvet, mert jól tudja, hogy a kérések teljesítése a legjobb módszer az olvasók megtartására és az újak toborzására. Szakít időt arra is, hogy a munkatársak iskolába, egyetemre járó gyermekeinek beszeresse a kötelező olvasmányokat. Ha a szomszédos Teréz Távbeszélő Üzem író-olvasó találkozót, vagy más rendezvényt hirdet, ott van olvasógyűléssel együtt. Jó példa ez arra, hogy a legkisebb könyvtár vezetője is szervezheti a szélesebb érdeklémben vett művelődést, miközben kilát, ha nem is a szűk szoba négy fala, de ez esetben a szekrény oldalai közül...

Módszertanból — jeles

Ügyszeret, a hivatali kötelességen túlmenő buzgalom jellemzi a Krisztina körüli hivatalok, szorosabban a Postavezérgazgatóság szakszervezeti könyvtárosa, Csengődi Klárát is. Alig három éve, hogy átvette 2900 kötetet a Posta Központi Szakszervezeti könyvtárból különálló szakszervezeti könyvtárt. Olvasója akkor tulajdonképpen egy sem volt. S két hónap múlva, 1961 december végén 152, a múlt év végén pedig 660 beiratkozott olvasója volt, ami a dolgozók több mint 40 százaléka. (Jelenleg 543 olvasója jut a mintegy 4000 kötetre; tavaly ilyenkor 483 volt.) Májusban 1084 olvasó fordult meg a könyvtárban, egy könyv átlag négy és fél szer cserél gazdát évente. Hogyan érte ezt el?

A könyvtárlomány gyarapítását mindenekelőtt a szakszervezet anyagi támogatása — az idén 7000 forint —, a Postavezérgazgatóság, a Posta Tervező Iroda és az épület többi hivatalának támogatása teszi lehetővé. Az egymagában még kevés, viszont Csengődi szaktársnő jól hasznosítja, és nagy szorgalommal fejleszti tovább a Szabó Ervin-könyvtár két és fél éves esti könyvtárosi tanfolyamán tanulókat.

A katalógusokat, műfajokat és tárgyköröket szerint szakszerűen 150 példányban juttatja el az osztályokhoz, úgy szintén az új beszerzéseket tartalmazó kiegészítő tájékoztatókat. Az új könyvek borítóiból, „fülszövegeiből” készített ízléses, a válogatást megkönnyítő színes album is rendelkezésükre áll a könyvtár látogatóinak. „A tűz csiholói” címmel a forradalmakkal foglalkozó műveket kínálja egy másik hasonló kivitelű tájékoztató. „A kaland mesterei” című album a világ-irodalom legjobb, s a könyvtárban kapható kalandos műveit foglalja egybe. „Könyvművelésről mindenkinél” címmel a könyvművelési tárgyakat a kíváncsiságot kelti. Látvány a kíváncsiságot kelti, amelybe sokan beírták, hogy mit szeretnének elolvasni megkapni. Igy jutott Heagy István és sok más érdeklődő művészettörténeti könyvhez, Feith Tibor a „Maellánfelhő” könyvhöz, s Gedai Ferenc örömeire beszereztek Ligeti Lajos: A mongolok titkos története c. könyvét is. Az igénylő azonnal telefon-értesítést kap, amikor az általa kért mű már rendelkezésre áll. Egyébként a könyvtársárlást is az olvasók igényei alapján a könyvtárúrnai tanács tanja jelöli meg. S ha netán egy olvasó nem újítaná fel könyvtári társaságát, vagy elmarad, akkor kedves hangú levél figyelmezteti a felelősségre, a legközelebbi eredményre. A könyvtár tehát, valósággal utánamegy olvasóinak.

Három könyvtárt és könyvtárost mutattunk be. Lelkes, odaadóan dolgozó, jó ötleteket megvalósító emberekről krónikáztunk és a nagyvilág társadalmi aktivizálóját láttuk. Ennek a kitartó munkának köszönhető, hogy szakszervezeti könyvtáraink a népművelésben egyre eredményesebb missziót teljesítenek. A jó példákat bemutattuk — bizonyára akadnak követei is.

G. Szabó László

H. BARTA LAJOS:

SZÖGESDRÓT

Robog az ötönnás kocsi, már három órája robog. Fák és oszlopok szaladnak mellette — hátrafelé.

Két ember ül a vezetőfülké mögött. Varsaláb lépcsőn zötyögnek. Az egyik idős és szótlan, az arca enyvszínű. A másik alig húszéves, a szeme kék. Az öregnek magyaráz —

— Azért szép dolog! Mindig oda megyünk, ahol nincs semmi, amikor meg eljövünk, már házak maradnak, és mi lefektetjük a telefonkábeleket. — Suttán szívja a cigarettát, pöcköli a hamut. — Nézzem a múltkor is, fű volt mindenütt, aztán az építők rakni kezdték a téglát, egyiket a másikra, egyiket a másikra, és nőtt a fal. Mi meg lefektetjük a kábeleket. Muris volt az is, amikor felhúzták a tetőt. Az egyik ember ágat tett zászlónak, a borosüveget odavágta a téglához és mindenki kiabált... Egyszer én is szeretném odavágni az üveget.

Az öreg mozdulatlanul néz előre. Nem szól, postásapjának ellenzője a rázkódástól bólogat.

— Azt beszélt, itt nehéz lesz a kábelezés, köves a talaj. — Nagyon köves — mondja az öreg, és a tekintete az égen van.

A fiú hunyorog: szóra bírta végre. Közelébe hajol.

— Járt már erre?

Fáradtan felel az öreg:

— Valamikor.

Az autó hirtelen fékez. A szerszámosládák, a csákányok, a kábeldobok egymásra zuhannak. Az úton szénásszekér dülöngél, a lovak az égneik emelik lábukat.

Az öreg rágottvágó pipát teker ki egy rongyból és vastag ujjával tömködi.

— Megfogadtam, sosem jövök erre, mégis jöttem.

A fiú előrébb csúszik a padon.

— Miért?... rossz itt talán?

Az öreg beszippantja a gyufa lángját.

Este van, mire megérkeznek a helyre, ahol kábelt fektetnek majd. A Göncölseker már előbújt, csak a rúdja hiányzik, a felhő vége takarja. A három ember nagy síkság közepén, épülő gyárjalak mellett áll, előttük a kocsi, távol egy templom tornya.

— Na!... Megyünk a faluba, vagy maradunk? — kérli a sofőr és csipőre teszi kezét. Ezzel jelzi: neki mindegy.

Az öreg felnéz.

— Meleg van.

A fiú hallgat: döntsének ketten. Felemelik a vezetőülést, pokrócokat vesznek elő és indúlnak. Kínéznek egy helyet, ahol jó füves.

Mennek. A sofőr hirtelen megbotlik és hasraesik, mint a zsák. Kezéből a pokróc elrepül.

— Drót — mondja —, drót, a fene vinné el — és lehajol, és dühösen húzza.

A kamasz is leguggol, nekifeszülnek. A köves föld lassan enged, aztán lassan 20 méter drót kigyózik elő. Vastag és rozsdás.

Az öreg lehajol, rátapint.

— A szögesdrót — mondja magában és a másik kettő nem látja, hogy arcán fény folyik.

A sofőr nadrágjába törli tenyerét, elégedett.

— Ha hazamegyünk, elviszem ezt a vackot. Jó lesz kerítéshez.

Elterítik a pokrócokat, lefeksznek. A sofőr nemsokára horkol: szájából fűtül a levegő. A kamasz a holdat nézi — a foltokat rajta. Az öreg — két tenyere a párná — a gondolatától nem szabadul: „A barakkokat már nem látni, a drótból mégis maradt...”

A kamasz a holdon foltokból emberfejeket látott: lassan elhomályosul.

Az öreg halkan azt mondja:

— Kommuniztákat hoztak ide régen, szögesdróttal körülfűzték... Egyszer a drótot el akartuk vágni. Eszrevettük, és megölték a legjobb barátomat.

Ránéz a fiúra, a kamasz figyel, álmosan.

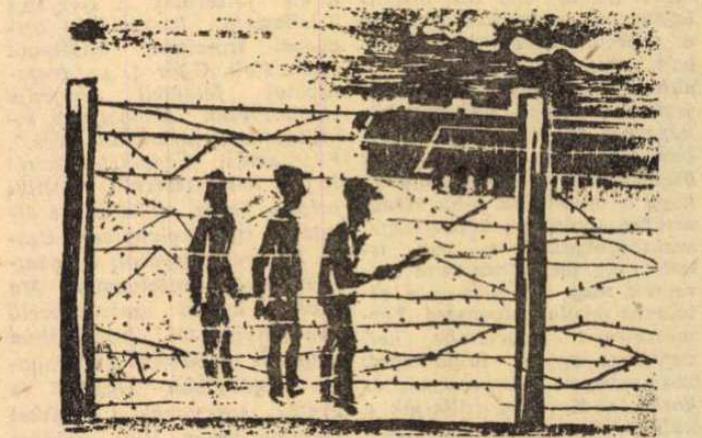
Az öreg gombolyítja az emlékeket. Fáj a múlt, s némán feláll, megy a szögesdrót felé.

Az emlék megy utána: „A drótot egyszer el akartuk vágni...”

★

Virrad, süt a nap, párolog a föld. A sofőr nagyokat nyújtózik és karjával kalimpál. Amikor a szögesdróthoz ér, értetlen.

— A fenébe! — mondja. — Ki a csuda járt itt? Szétvágta a drótot éjjel!

A kamasz meglepődve, tisztelettel néz az öregre, ki zavartan fejére húzza a postásapját, s odaballag a kocsihoz. A kamasz utána megy, segít pakolni. Egyszerre csak kibuggyan belőle:

— Szaki bácsi?... Tudja, mit építenek itt?... Tízemeletes gyárat. A legnagyobb gyárat. Azt hiszem, a kéménye az égig ér... És belenéz az öreg szemébe és lesi: érti-e, hogy mit akar mondani?

★

Itt nehéz a kábelezés, köves a talaj.

POSTÁS CSALÁD OTTHONA

Rovatvezető: Juris Ibolya, kétszeres Munkácsy-díjas iparművész

A lakást díszítő művészet olyan feladatáról írunk, amelyik legfontosabb része a kis lakás további szépítésének.

A terítők azok, amelyeken keresztül a legkiválóbban érvényesül a ház asztalának egyenlősége, díszítő kedve, amelynek szebbé teszik az ő családjá lakását, mint a másikat, amelyeken keresztül a belépő vendég rögtön lemérheti, milyen fokú a szépség iránti vágy és a családtagok iránt érzett szeretet.

Mivel a különböző terítők nagyon befolyásolják a lakás esztétikáját, jó vagy rossz hatását, ezekről beszélünk részletesebben.

Az előző cikkeinkben említettük, de újra felhívjuk a figyelmet a legpraktikusabb, ugyanakkor legkézenfekvőbb megoldási formákra: az egyik, amikor az ágyterítőnek, vagy függőnynek vásárolt szövött anyagból többet veszünk és az asztalra, polcokra megfelelő nagyságban ugyanabban a rojtozunk terítőket. Ezek a terítők, függönyök természetesen lehetnek különböző színűek is,

csak vigyázzunk arra, hogy elmentés kiegészítő színeket használjunk. Például a kék kiegészítő színe a sárga. A piros vagy bordó függönyhöz a szürkészöld, vagy mohazöld terítőt használjunk. A lilához a zöld illik, viszont mindenhez megy a fehér, fekete.

Az egyszínű szövött anyagok mellett a terítők készülhetnek színes vászonból, de lehetnek kézi festésűek vagy mintásak is. Nagyon változatos skálájú találjuk ezeket az állami iparművészeti boltokban.

Ezeket készen kapható megoldások. De mit csináljon az a háziasszony, aki kézimunkázni szeret? Kézimunkázson! Nem vagyok ugyan horgolással, de vigyázni kell a kiválasztott minták korszerűségére. Gyönyörű csillag-, kockás, csíkos megoldású mintákat közölnek a sajtóban. Válasszunk ki egy mintát, de aztán végig mindenhol azt tegyük. Ne forduljon elő, hogy a nagy asztalon is más, a szobában is más mintát találunk. (Természetesen, ha a

csillagmintát kedveljük, a forma megmarad, más csillagmintát is alkalmazhatunk.)

A hímzés is igen kedvelt asszonyainknál. Itt is arra ügyeljünk, hogy csak egyszínű bútorzatú szobában alkalmazunk hímzett kézimunkát és az is egyforma mintával készüljön. Lehetőleg a legegyszerűbb megoldásokat válasszuk, pöttyösöket, csíkosakat stb.

Szeretnénk külön kitérni a népművészeti alkotások alkalmazására is.

Sokan szenvedéllyel gyűjtik népművészetünk megtalálható darabjait. Nem ezekről kívánok megemlékezni, hanem azokról, akik szeretnék izéssel lakásukban alkalmazni a népművészeti boltokban található lakásdíszítő lehetőségeket.

Ha népi, szövött bútorhuzatot, függönyt kívánunk, természetesen a kiegészítő díszítványok is csak népi jellegűek lehetnek. Ilyenkor a terítő is annak a tájegységnek megfelelő mintával készülhet, ahonnan a szövött anyag való. Itt sem ízléses, ha minden darab

textilnek más-más a tájajellege.

A modern otthonban a népművészet alkalmazása saját készítményű munkákkal is lehetséges. A régi népi hímzések, szőttések leegyszerűsített motívumai mondanivalóban sokszor a legmodernebbek. Am a túlzott tarkaságot nem helyeslem. Egy-egy szép darab, egy-egy csík, egy-egy minta felhasználásával gyönyörű terítőket lehet készíteni.

Igen fontosak a terítéshez használt megoldások is. A háziasszonynak leleményesnek kell lennie itt is.

A vendéglátás legegyszerűbb formája amikor feketekávát és süteményt adunk az asztalra. Ilyenkor használjunk a csészék, süteményes-tányérok alá készen kapható kis szetteket (alátétek), raffiából készült kis terítőket. Természetesen ilyenkor az állandóan használt, szövött vagy más terítőt le kell vennünk az asztalról.

A második fokozat, amikor egy kis hűs harapnivalót, bort is adunk az asztalra. Ilyenkor már — ha nem is magyszabású a vendéglátás — meg kell teríteni. (Még mindig nem a hagyományos abrosszal! Erzékeltetni kell a terítéssel, a vendéglátás formáját.) Ilyenkor használhatjuk a saját magunk által készített vászonterítőket, melyeket esetleg apróbb pöttyök, vagy széles csíkok is díszíthetnek. Fontos, hogy ezek a terítők jól moshatóak legyenek, mivel könnyen piszkolódnak.

Ha meleg ételre, ebédre, vagy vacsorára hívunk vendégeket, mindig abrosszal terítsünk. A terítés díszességét az esemény — ami miatt a vendéglátás történik — szabja meg. Természetesen minden esetben legyen virág az asztalon — alacsony és vágott virág — mert az egymással szemben ülők beszélgetni is akarnak. A nagy abrosszon, a kisebb, kézimunkával készített szettek, emelik az ünnepélyességet. Ünnepi terítésnél soha nem helyes nylon néven ismert, átlátszó védőabrossz alkalmazása.

A mypolán védőabrossz igen hasznos a mindennapi étkezésnél, hiszen könnyen, vizes ruhával letörölhető. Viszont itt is vigyázzunk: színes, mintás abrosszra, mintánélküli mypolánt, mintás mypolán alá, egyszínű abrossz tegyünk.

Milyenek legyenek a kisgyermek játékszárkának díszítésére használt terítők?

Ha valahol, akkor itt indokolt a figurális hímzés, horgolás, és még a tarkaság is — természetesen jó ízléssel. A moshatóság is az egyik legfőbb szempont. Tehát alapanyagában a textilnek olyannak kell lennie, hogy kibírja a különböző viszontagságokat. A falvédő is ugyanolyan alapanyagú lehet a kisgyerek fölött, mint a terítő, mintában pedig olyan, ami felkelti a gyermek fantáziáját. Például törpés, gombás, különböző virágok, ismert mesék alakjait ábrázoló textilek. Díszítőelemként megemlítek egy igen kedvelt, szórakoztató, ugyanakkor fantáziát követelő, gyermekek számára készített dísz: a papírkivágást. Nagyobb gyerek már saját maga is csinálhatja. Egyáltalán igen helyes, ha olyan díszítőelemeket is alkalmazunk a gyermekszobájában, amit ő maga készített, hiszen nemcsak a munka öröme, de a munka eredményének élvezetére is megtaníthatjuk gyermekünket. Persze, más egy kislány és más egy fiú foglalkoztatásának módszere. Minden évről megvan a maga játékosága, és ez szerint lehet a fokozatokat alkalmazni, hogy milyen kézimunkákat készíttünk a gyermekekkel. Nincs nagyobb öröm, mint amikor mi magunk is azzal büszkélkedhetünk, hogy egy-egy kis terítősorozatot kislányunk készített.

Úgy érzem, sok lehetőséget említettünk meg a terítők alkalmazásának, de nem mindet. A díszítő fantáziának millió változata lehetséges. Segítseget kívántunk nyújtani az elindulás, hiszen lassan-lassan kialakul a szép családi otthon.

KERESZTREJTVE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14				15			
16			17		18			19		20	
21				22		23			24		25
		26			27		28		29		30
31	32		33			34		35			36
37		38		39			40		41		42
43			44		45			46		47	
48				49		50			51		52
53					54		55			56	57
		58				59		60			61
62	63		64				65		66		67
68		69		70				71		72	
73			74		75			76		77	
78				79		80			81		82
83					84		85			86	

Vízszintes: 1. Az elmúlt hónapban tárgyalta az országgyűlés az új posta-törvényjavaslatot. Mit céloz ez az új javaslat? (Az idézet első része). 13. Papagájnév, 14. Ritka férfinév, 15. A hó jelzője, 16. Idegen női név, 18. Csúcs, 20. Borjú — németül, 21. Nyugaton német város, 23. Elemi részecske, 25. KAE, 26. Romániai város, 28. Hacsaturján személyneve, 30. Televízió, 31. Mai nap, 33. Lökte, 35. Romániai város, 37. Névadás, 39. Bóka László híres regénye, 41. Régi kritikus, 43. Csukó, 45. Leánynev, 47. Idegen férfinév, 48. Kiönt?, 50. Becézett leány, 52. IOT, 53. Későre, 55. Azonos a vízszintes 50-nel, de most többesben, 57. WE, 58. Most, 60. Finom bor, 62. N. K., 64. Férfinév, 66. Kiss felesége, 68. AEH, 70. Dühös — zsargonban, 72. Nép, 73. Rejtvenyjáték, 75. Mezőgazdasági eszköz, 77. Fotográfiaja, 78. Számnév, 80. Leánynev, 82. Tartó, 83. Tudást, 85. Leánynev.

Függőleges: 1. Az idézet második része, 2. Zenei fogalom, 3. R-rel a végén szónok (latin), 4. Dívatos volt, 5. R. L., 6. Görög szóösszetétel: új, 7. Román zene, 8. Dunántúli város, 9. Azonos betűk, 10. ÓAK, 11. Idegen férfinév (fonetikusan), 12. Visszatérő (1), 17. Nemes gáz (névelő), 19. Magyar író, 22. Mohamedán isten, 24. Becézett leány, 27. Megered, elindul... kél, 29. ... Hari, híres kém, 32. A kártya-szín, 34. Juttatnak, 36. Magyar író, 38. Közel-keleti államból való, 40. Unalmasan viselkedik, 42. Angol író, a Reménység kora szerzője, 44. Halogass!, 46. Jarmúvek, 49. Viszály-istennő (görög), 51. Több szigetlakó, 54. A nyakdíszek (—), 56. Állatlakások, 59. Német folyó mellől való, 61. Újra, 63. Rázd! 65. Népszerű olasz zenészerző, 67. Süteményes, 69. Bizott?, 71. Az idézet utolsó része, 74. „szét” (!), 76. Helyhatározó szó, 79. Elődjé, 81. ALY, 84. Személyes névadás, 86. Duplán: játék.

Beküldendő a vízszintes 1. (Folytatás függőleges 1, 71.)

Beküldési határidő: augusztus 10.

A Postás Dolgozó júniusi számának helyes megfejtése:

Elektra, a Salome és az Arabella, Lenau, Tili Eulenspiegel vidám csínyjei, Bülow.

Könyvjutalmat nyertek:

Csörgő Béla, Bp., XIV., Bácskai u. 58/a I. Dénes János Ságúfal, Kossuth u. 45., Oláh Éva Szécsény, Kossuth Lajos u. 5., Sass Imréné Püspökudány 1., Szilávik Edit Bp., XIII., Váci út 17. II. 209. Lipót

(1), 17. Nemes gáz (névelő), Távbeszélő üzem.

nem vesz fel kirívóan testére tapadó túlságosan kivágott ruhát, szűk nadrágot. A fiatalok önmagában is vonzó, amit ízléses ruhával fokozni, ízléstelen pedig rontani lehet.

1. Kombinált fűrdőruha hátul mély kivágással, a felső rész anyaga csíkos is lehet. Az öv és a szegély a nadrág anyagából készül.

2. Kétszemes napozó fűrdőruha. Mintás kartonból készült, pánt díszítéssel, a mell alatt gumibéruzással, a kettős pánt alatt két mellvarrással. Házilag is könnyen elkészíthető.

3. Nagy divat a dirndli. Mo-

Néhány szó a fiatal lányok öltözködéséről. Öltözködjének a fiatalok divatosan, de ne túlzottan igényesen, ne legyen az nagy teher a családnak. Fiatal lányoknak divatos a dirndli és az enyhén karcsúsított egyenes ruha. Estére szépek a batisztból, vászonból készült ruhák, a legszebbek azonban a félterd hosszú érők. A túlzottan rövid szoknya rontja az alak vonalát. Jó ízlésű fiatal nő

lett alakon nem előnyös. Nagyon szép könnyű viselet a nyári hónapokra. A képen látható modell biedermeier csíkos anyagból készült, a batiszt kötényt élénk színű hímzés díszíti, a batiszt ujjak szélét és a nyakvágást nylon csipke díszíti.

4. Princessz vonalú délutáni ruha bármilyen puha nyári anyagból, fehér piké gallérral.

IDEJÉBEN SZÓLUNK:

idejében jelentkezik. Ezen túlmenően:

Vállalatok, intézmények kívánságára szakmai utak szervezését is vállalja az IBUSZ: bármelyik országba, városba, így természetesen Lipcsébe, a vásár alkalmából is. Az ilyen vállalati tanulmányutakhoz az IBUSZ szakképzett idegenvezetőket bocsát rendelkezésre, méghozzá úgy, hogy az úti program összeállítását teljesen a tanulmányút céljához alkalmazza.

A hagyományos lipcei vásár az 1160-ban megrendezett húsvéti, illetve Mihály-napi vásárokról vezet vissza történetét, tehát több évszázados múltja van. Ez az oka, hogy a város neve ezekkel a nevezetes vásárokkal szinte összeforrt. De azért korántsem mernénk azt állítani, hogy Lipcsét csak a vásár idején érdemes meglátogatni. Az IBUSZ Lipcsét érintő nyári útjai: a Berlin—Lipce és

Drezda—Lipce—Magdeburg —Karl Marx Stadt társasutazások a vásárt megelőzően is rendkívül népszerűek. Aki Lipcséről csak valamit is tud, megérti ezt, hiszen kevés olyan város van, ahol annyi a látnivaló — a vásár iránt nem érdeklődőknek is —, mint éppen itt.

Lipce mellett zajlott le Napoleon korának egyik legnagyobb hírvű ütközet: a népek csatája, amelyet hivatalosan lipcei csatának is neveznek. A csata nyomozó méretű emlékművét akkor a kupola koronázza, hogy a csarnokában elhelyezett szoborcsoportok lábszáraiban és karjaiban kanyargó csigalépcsők kerekén 500 foka vezet fel a kilátóhoz. De látványosság az 1556-ban épült reneszánsz városháza is és az 1530 óta működő Auerbach-pince, amelynek ódon falai között Goethe és Schiller is gyakori vendég volt. (Ez az Auerbach-pince, mint színhely, Goethe Faustjában is szerepel.) Lipce Németország második legrégibb egyetemi városa és itt van Európa legnagyobb, legmodernebb operaháza. A régi város külön nyegedet szentelt a zenének. Ebben a nyegvedben találjuk a vásári kereskedők alapította Gewandhaus, amelynek zenekara élén olyan világhírességek nevét jegyzi fel a kró-

nika, mint Mendelssohn, Furtwängler, Abendroth. E zeneközpont közelében emelkedik a Georgi Dimitrov Múzeum, az egykori birodalmi bíróság, amelyben 1933-ban a Reichstag pert lefolytatták. S Lipce egyúttal a könyvek városa is. Falai között működik Németország legtöbb nagyhírű, patinás kiadó vállalata.

A Berlin—Lipce társasút részét veszi e kulturális centrumon kívül megismerkednek az NDK fővárosával is. A szloványos városnézésen túl ellátogatnak a Schiffbauerdamm-i színházba, amelyben Bertolt Brecht övegye, Helene Weigel vezeti a Berlini Együttműködés és megtekintik a káprázatos méretű Friedrichstadt Palast, amelyben valaha Reinhardt rendezett, sőt, egy hangulatos esti sétahajózáson is részt vesznek a Berlinit átszelő Spree folyón.

No, de a másik társasutazásra befizető sem panaszkodhat. Lipcsén kívül eljutnak az ezer éves Magdeburgba, érintik az Elba-menti iparvidéket, körülnézik az Érchegeység északi lejtőjén

fekvő Karl-Marx-Stadtban, megnézik a reneszánsz stílusban épült tanácsházát, amelynek tornyában a világhírű harangjáték szól, és amelynek tanácsa: építészeti ritkaságnak számító csillagboltozattal a késői gótika remeke. Meg aztán — amivel kezdeni kellett volna —, kiadós időt töltöttek az Elba-menti Fierzének nevezett Drezdában, megcsodálják a Zwinger gazdag képművészeti kincstárát, többek között Raffael Sixtusai Madonnáját, amely Földünk minden tájáról idevonzza a látogatókat.

Mindkét út örökre emlékeztet ma, rá, különösen IBUSZ-társasutazással, hiszen ezeken a társasutazásokon utlevélről, vízen valaha Reinhardt rendezett, sőt, egy hangulatos esti sétahajózáson is részt vesznek a Berlinit átszelő Spree folyón.

Részletes felvilágosítás minden IBUSZ-irodában.

Idejében szólnak: még lehet jelentkezni.

(—kiskun)

GYERMEKNEVELÉS

Ideges gyermekekről

Gyakori téma az elszápadó, az iskolában figyelmetlen, nyugtalan gyermek. Ok azonban nem azonosak az idegbeteg gyermekekkel!

Az ideges tünetek megjelenési formái változatosak és a gyermek veleszületett alkati adottságaitól, a környezeti hatásoktól függenek. Sokszor felbomlott családi életet, meg kell kerülnie pszichológushoz a gyermekek. Hiba, ha a szülők gyermeküket nagyobb teljesítmény várnak, mint amire képes. Egy technikumba járó kislány lefogyott, éjjel felriadt, minden csekélyesség miatt sírva fakadt. Kiderült, hogy apja esténként két idegen nyelv tanulásával gyötörte, mondván, hogy „ahány nyelv, annyi ember”. Leányát ezzel majdnem félelmeztette.

Félszeg, zárkózott, félénk gyermekeknél a szülő beszéljen a nevelővel. Mindketten összefogva, a gyermek önbizalmát erősíthetik azzal, ha különféle feladatokat bízunk rá. Az elért siker nyomán dicséretet kap, így lassan bátorra válik, önbizalomra tesz szert.

A következtetés nyugtalanító, rossz hatással van a gyermekekre. Bizonytalanodni kezd, őt nem tudja, hogy mire számíthat. Aggódi, fél, érzéketlen, idegessé válik. Sok szülő hangulatának megfelelően nevel. Előfordul, hogy ké-

nyelemből változtat utasításán, vagy a kiszabott büntetésen. Súlyos bajok származhatnak abból is, ha a szülők között nincs meg a kellő nevelési összhang. A következtetés hiánya kiválthatja a gyermekből az engedetlenséget, feleselést. Tiszteletlen, modortalan lesz, majd rideg, szertelen és önző, ideges nyugtalanságot váltva ki környezetében.

Helyes, ha a szülő gyermeke elé közeli és távolabbi célt tűz ki. Ez serkenti, kedvel tölti el. Ismerni kell azonban hajlamait (irodalom, technika, bolygógyűjtés, kertészet, sport, zene).

Öngyilkossági kísérletet követett el egy 12 éves kislány, akit társai ügyetlen ürgének csúfoltak. Ráadásul bátyja is állandóan korbolt a kétbalkessége miatt. Végül már úgy látta ő is, hogy nem ért semmihez. Kimélni kell az ilyen gyermekeket a kudarc élményétől. A kegyetlen, kedvezőtlen vélemény az életén végig kísérteti.

Szeretni lehet, és kell az ideges, nyugtalan gyermekeken. S ha a szülő saját idegességére hivatkozik, akkor sem szabad a gyermeket túlkönnel magára hagyni, hiszen tollunk felnőttektől várja a biztonságot és a védelmet.

DR. CSONTOS LAJOSNÉ

Új feltételek az év végi jutalomalap

A postás dolgozók munkájuk elismeréseképpen — többek között — év végi jutalomban részesülnek. A posta a megállapított alapjövödelmezésen felül elért többeteredmény 40 százalékából képezhetett év végi jutalmazási alapot.

A postánál bizonyos — egyes esetekben objektív — okok miatt a munkaeszközök korszerűtlenség. A dolgozók — az évről évre nagyobb erőfeszítést kellett kifejteniük ahhoz, hogy az előírt bevételt a posta megszerezze. Ugyanakkor az alapjövödelmezés kulcsszáma évről évre növekedett. 1963-ban már azt tapasztaltuk, hogy a jól bevált év végi jutattal kezdte elveszteni ösztönző erejét.

Az év végi jutalmazási alap képzésére a Közlékekés- és Postaügyi Minisztérium — a postások szakszervezete elnökségével egyetértésben — az 1964. évre új feltételeket állapított meg.

Az év végi jutalom képzése a posta összesített vállalati eredménye alapján, központiilag történik. Az így képzett jutalmazási alapot — meghatározott feltételek mellett — postaszerveknek osztják szét.

Hogyan képződik a jutalmazási alap:

a) Amennyiben a posta 1964-ben (abszolút összegben) ugyanolyan nagyságú eredményt ér el mint a bázis (előző) időszakában (1963-ban), akkor már 6 napi munkabérnek megfelelő összegű jutalmazási alap képezhető. Természetesen az eredményt annyival kell túlteljesíteni, amennyit a 6 napi munkabérnek megfelelő összeg kitesz. Ha például a 6 napi munkabérnek megfelelő összeg 15 millió forint, de a posta a báziseredményen felül csak 10 millió forintot tudott teljesíteni, akkor nem 6 napot, hanem 4 napot lehet kifizetni.

b) Amennyiben a bázisidőnek az eredményét a posta túlteljesíti, akkor ennek az eredménytöbbletnek 25 százalékából további jutalmazási alap képezhető.

Például 1964-ben az egy napi munkabérnek megfelelő összeg 2,5 millió forint. Ha a posta a bázisidőszak eredményén felül 40 millió eredménytöbbletet ér el, akkor az alábbi jutalmazási alap képezhető:

a) A bázisidőszak eredményét elérte, tehát 6 napra $6 \times 2,5 = 15$ millió forint.

b) A többleteredmény 40 millió, ennek 25 százaléka 10 millió.

Tehát összesen 25 millió forint jutalmazási alap képezhető, ami 10 napi munkabérnek megfelelő összeg.

Miután a központiilag képezhető jutalmazási alap összegét megállapították, sor kerül a postaszervek közötti elosztásra. Itt a postaszerveket az utasítás két csoportra osztja.

Az első csoportba azok a tervekötölettel postaszervek tartoznak, amelyek munkájukkal számottevően befolyásolják a posta és területük gazdasági eredményét, például:

**9 NAPOS
AUTÓBUSZOS
IBUSZ
TÁRSASUTAZÁS
ROMÁNIÁBA**

NAGYVÁRAD, ARAD,
TEMESVÁR, ORSOVA,
VAJDAHUNYAD,
GYULAFEHÉRVÁR,
NAGYENYED, TORDA,
KOLOZSVAR,
MEGTEKINTÉSEI
KIRÁNDULÁS ADA KALEH
SZIGETERE.

A TÁRSASUTAZÁS RÉSZ-
VEVŐI MEGISMERKEDNEK
A NAGYMULTO
HERKULES-FÜRDŐVEL
ÉS A VASKAPU
SZÉPSÉGEIVEL.

RÉSZVÉTELI DÍJ: 1975.- Ft.

FORDULJON TÁRSASUTAZÁSI
SZAKIRODANKHOZ,
BUDAPEST V.,
BAJCSY ZSILINSZKY ÚT 18. SZ.

képzésére

ul: az igazgatóságok és központi üzemek.

A pontképzésre jogosult postaszervek, amennyiben 1964-ben az 1963. évi eredmény módosított összegét érik, meghatározott pontszámot kapnak. Az ezt meghaladó eredmény forintösszege után további pontszám képezhető. A képezhető pontok számának megállapítása tartalmazza az érdekelte postaszerv sajátos szervezeti felépítését és termelési feltételeit. Az egyes szervek által elért pontszámok alapján állapítják meg, hogy melyik postaszerv hány napi munkabérnek megfelelő forint összeget kap év végi jutalomként.

A másik csoport azokból a szervekből tevődik össze, amelyeknek működése a postai feladatok ellátása szempontjából nélkülözhetetlen, munkájukkal hozzájárulnak a posta összesített eredményének az eléréséhez, de saját eredményeiket munkájuk révén számottevően nem befolyásolhatják (például Központi Hírlapiroda, Gépi Adatfeldolgozó Üzem, Posta Szociális Hivatala stb.). Ezek a postaszervek a postai átlagnap figyelembevételével részesednek a központiilag képzett jutalmazási alapból.

Szakszervezetünk közép- és alapszerveinek feladata, hogy az utasítás lényegét minden postás dolgozóval megismertessék. Vigyázni kell azonban, hogy az eredmény növelését minden esetben az érvényben levő rendelkezések legszigorúbb betartásával érjék el. Amennyiben az ellenőrzés során azt tapasztaljuk, hogy a postaszervek bevételeiket meg nem engedett módon és eszközökkel — a szocialista erkölcs és a postásbecsület megsértésével — érik el, akkor az így elért eredmény kétszeresével csökkentik az érdekelte postaszerv teljes eredményét, továbbá fegyelmi eljárást is indítanak a vétkező dolgozók ellen.

Az új utasítás lényegesen növelte azokat a lehetőségeket, amelyek mellett a postás dolgozók részesedhetnek az elért többleteredményből.

Közlékekés- és Postaügyi Minisztérium

folyásolhatják (például Központi Hírlapiroda, Gépi Adatfeldolgozó Üzem, Posta Szociális Hivatala stb.). Ezek a postaszervek a postai átlagnap figyelembevételével részesednek a központiilag képzett jutalmazási alapból.

Szakszervezetünk közép- és alapszerveinek feladata, hogy az utasítás lényegét minden postás dolgozóval megismertessék. Vigyázni kell azonban, hogy az eredmény növelését minden esetben az érvényben levő rendelkezések legszigorúbb betartásával érjék el. Amennyiben az ellenőrzés során azt tapasztaljuk, hogy a postaszervek bevételeiket meg nem engedett módon és eszközökkel — a szocialista erkölcs és a postásbecsület megsértésével — érik el, akkor az így elért eredmény kétszeresével csökkentik az érdekelte postaszerv teljes eredményét, továbbá fegyelmi eljárást is indítanak a vétkező dolgozók ellen.

Az új utasítás lényegesen növelte azokat a lehetőségeket, amelyek mellett a postás dolgozók részesedhetnek az elért többleteredményből.

Közlékekés- és Postaügyi Minisztérium

Szóvá tesszük

A Pécsi Postaigazgatóság Híradójában olvastuk „Munkafegyelmi nyincsenek — kommentár nélkül” cím alatt a következőket.

Kerekpár-szemlélt tartottak Pécs 1. sz. Postahivatalánál, s V. K. tulajdonába menő kerekpárján többet koszt, piszkot találtak. A hajtólánc, isten tudja, mióta nem látott olajat. Spárgával kötözte rá a külső gumit az abroncsra. „Nincs pénzem” — mentegetőzött a delikvens. Kiderült, hogy eddig 14 hónapra erre a célra 408 forint átalányt kapott, s csupán 2 forint ára olajat vett. Az újmohácsi postahivatalból jelentették: „Úszik a hivatal a koszban, piszkokban”. — Mire költötték a havi 130 forintos takarítási átalányt — kérdezte a lap szerkesztője? Kiderült, hogy az azóta a kerületből eltávozó két helyettes egyszerűen zsebre vágta ezt a pénzt.

Több postahivatal, így a tiszvári, sámodi, máriagyüdi — a tüzelőbeszerzéssel, igényléssel kapcsolatosan panaszkodik indokolatlanul. Az egyik nem töltötte ki a tüzelőnorma-táblázatot; a másik sürgöti a tüzelőnorma megállapítását, de elfelejtette, hogy egy hónappal ezelőtt ezt már megkapta; a harmadik a 15 évvel ezelőtt kitöltött táblázatot nem hajlandó újra írni, az utóbbi pedig az ilyen zaklatásra így válaszolt: „Hagyjanak nekem békét”.

Ugy érezzük, hogy ezek az „nyincsenek” igenis, megkivánják a kommentárt. Szinte mindegyik eset szabályellenes, egyik-másik a törvényt is sérti. Szeretnénk választ kapni a Pécsi Postaigazgatóságtól, hogy a hibát elkövetők ellen milyen eljárást folytattak.

(bércecs)

AZ EGYEZTETŐ BIZOTTSÁGOK

gyakorlatából

Egyre nehezebbé válik a rovatvezető munkája az egyeztető bizottsági határozatok hiányosságainak megállapításában. Ez az öröndetes tény egyrészt azt igazolja, hogy az egyeztető bizottságok munkája egyre jobbá válik, másrészt pedig azt, hogy a posta munkaközi helyzete mindinkább megfelel a törvényesség követelményeinek.

A határozatok közötti tallózás mégis témahoz juttatja a szorgalmas kutatót. Nézzük csak a következő esetet: L. J. nek az év végi jutalomra való jogosultságát megvonta a munkáltató.

Panaszát az egyeztető bizottság elutasította. És itt következik az a hiba, amelyről írni kell. A határozat hiányosan állapítja meg a tényállást. Magából a határozatból nem állapítható meg, hogy melyik év végi jutalomról van szó. Erre csak abból lehet következtetni, hogy a megvonás (a határozat szerint letiltás) alapjául a dolgozó 1964. évi május 30-i igazolatlan mulasztását vesse. Az indoklás további hiányossága az, hogy nem hivatkozik pontosan a szabályhelyre. Ha a bizottság ezzel kapcsolatban nem elégedett volna meg ezzel a kurta hivatkozással: „A Vezérigazgatóság rendeletében megfelelően járt el.” (betű szerint így van a határozatban), hanem megnézi a vezérigazgatósági utasítást, akkor a Po. É. 1960. 24. számában megjelent utasítás IV. fejezete, 4. pont d) alpontjában látható volna, hogy a jogosultság elvesztéséhez a tárgyévben 2 napi igazolatlan mulasztás szükséges.

S mivel a dolgozó a határo-

zat szerint csak egy napot mulasztott, a panasznak helyét adott volna. A határozatból nem állapítható meg, hogy a letiltás csupán korlátozást jelent.

Az utóbbi időben gyakran fordul elő, hogy a dolgozó postai munkaviszonyát felmondja és amikor a munkáltató a felmondást nem fogadja el, a munkából önkényesen kilép. Munkakönyvébe természetesen ennek megfelelő bejegyzést írnak.

Az új munkahelyen elhelyezkedett dolgozó ezután a postai egyeztető bizottsághoz fordul, hogy munkakönyvét „hozzájárulással kilépett” bejegyzésre módosítsák.

Az ilyen kérelmeket az egyeztető bizottságok elutasítják, mert a bejegyzés megfelel a valóságnak. A bejegyzés nem törvénysértő.

Az önkényesen kilépő munkaviszonyát sokszor anélkül szakítja meg, oly módon, hogy a felmondási ügyét előzetesen nem tárgyalta az egyeztető bizottságokkal. Ebben az eljárásában pedig — az esetek egy részében, mert a jogszabály erre indokolt esetben lehetőséget ad — a dolgozók megkaphatják a hozzájárulást.

Az önkényesen kilépés a mai viszonyok között is számos hátrányt okoz a dolgozónak. Ilyenek: megszakad a munkaviszony folyamatosága, új munkahelyen két évig csak az alapszabadság felét kaphatja, pótszabadságot pedig csak egészségére ártalmas munkakörben. A szolgálati lakásra való jogosultság megszűnik.

J. L.

Sportköreink életéből

Azon a bizonyos hétköznap délután esőre állt az idő. Az eget sötét felhők borították, és vegyes érzésekkel mentünk ki a postás pályára. Vajon ilyen időben kinn találjuk a pályán a Távbeszélő Igazgatóság alközponti üzemének atlétáit? Ott találtuk őket...

A sportcsoport programjában Kilián pontszerző verseny szerepelt, és az alközpont sportcsoportjának tervei nem hiúsultak meg.

Az atléták már elérték jó néhány szép sikert a postás üzemi bajnokságban. Nem mondjuk, hogy világraszóló időeredményekkel, de nem is az a céljuk.

— Hanem? Széplaki László, a sportfelelős kezében a mérőszalaggal tevékeny résztvevője ennek a versenynek is. Tőle kapunk választ:

— Üzemünkben 500 ember dolgozik. Aktívan sportol közülük 122. Férfiak, nők vegyesen, a férfiak közel kétszer annyian vannak. Sportolónk túlnyomórészt műszereszek, vagy műszerészatanulók, általában egésznapos helyhez kötött munka után jönnek le a pályára. De azt hiszem, felesleges is elmondanom, hogy mit jelent a rendszeres — ha nem is a „nagymenőkhoz” hasonló, egészséges testedzés...

Mi viszont úgy gondoljuk, nem felesleges elmondani, mit jelent Széplaki László szervezőtehetsége, sport szeretete az alközpont életében.

A számok sohasem csapják be az embert. Beszéljenek hát azok elsősorban helyettük: 1961-ben — mielőtt Széplaki László lett a sportfelelős — a sportcsoport egy sakkcsapattal, egy tekecsapattal, egy labdarúgócsapattal vett részt az üzemi bajnokságokban.

A fejlődés ma ugrásszerű. Tavaly például öt labdarúgócsapat vette fel a küzdelmeket a különböző csoportokban és az öt csapat közül négy bajnokságot nyert...

Mert hát, ha az ember egyszer már sportol, igyekszik jól is szerepelni. Persze, nem mindenáron. Az alapfokon folyó bajnokságoknak — sajnos — nemegyszer a sok kiállítás a jellemzője. Ilyen az alközpont öt labdarúgócsapatánál egyszer sem fordult elő, nem tárgyalnak egyetlen fegyelmi ügyet sem. Tehát a nevelői munka eredményes itt.

Tulajdonképpen elgondolkodtató ez a nagyobb eredmény, vagy maga a bajnokságokon elért első hely. De nemcsak a labdarúgók értek el sikereket.

A tekezők bajnokságot nyertek, s az idén is az élen állnak. A szakszervelet vezetője Radaha Vince. A sakkcsapat Fejes István vezetésével indult a bajnokságban, és remé-

lik, hogy az első három hely valamelyikén fognak végezni.

Az asztaliteniszesezők két csapattal indultak a bajnokságon. Az egyik, az igazolatlanok újonc csapata, máris bajnokságot szerzett, az igazoltak bajnokságára pedig ősszel kerül majd sor. Az elmondottak után nem csodálkoznánk, ha szintén az első helyen végeznének.

Egyetlen sportág van csupán, a röplabda, ahol nem szerepelt a sportcsoport csapatot, de röplabdásai nem is indulhatnak, hiszen a nevezési feltételek — csak igazolatlan játékosokból állhat a csapat —, nem is teszik lehetővé részvételüket.

És végül megint csak számokat kell említenünk.

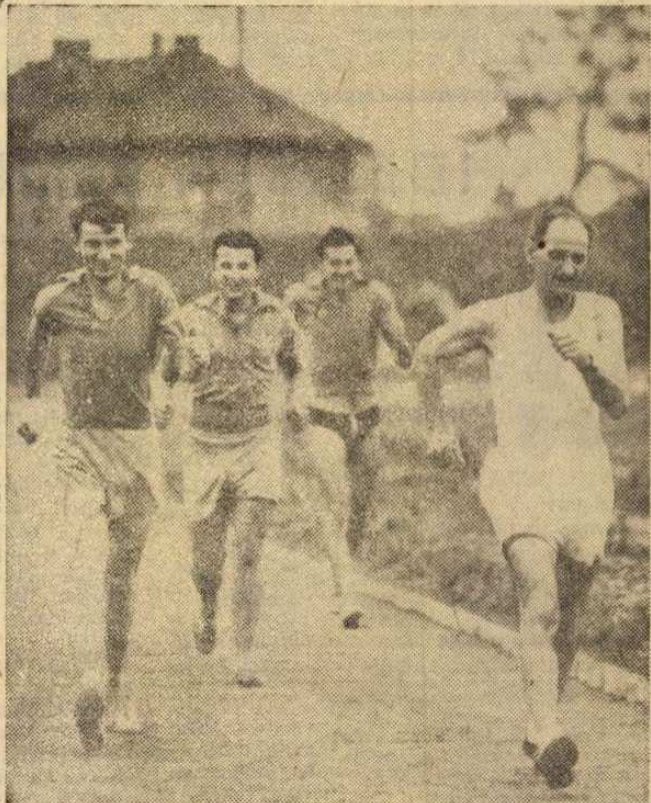
A Kilián jelvényeszerző mozgalmat elsősorban a nem minősített sportolók számára hozták létre. Ahogyan Széplaki László is említette, az egésznapos, helyhez kötött munkát végző dolgozók számára teszi

Rovatvezető:

NAMÉNYI JÓZSEF

ismét növekedett. Ezek után nem kétséges, hogy a budapesti bizottság tiszteletdíját és a hivatalos címet: „Legjobb Kilián-munkát végző üzem” — ismét megszerzik.

Hangsúlyozzuk, a hivatalos

„Gyalogolni jó.” Nem is olyan egyszerű. Farkas Zoltán vezetésével edzenek a fiatalok.

lehetővé a rendszeres testedzést, a jó kedélyállapotot, az egészséges életmódot.

Az üzem dolgozóit kihasználják ezt a lehetőséget.

Már az elmúlt évben is nagyszámú jelvényt osztottak ki, számszerint egy arany-, egy ezüst-, 49 bronz- és 60 vasjelvényt.

Ez összesen 111.

Eltelt egy év és a 111-es szám

címbe szerepel csak a szó „Kilián-munka...”

Mert hát munka ez? Egyöntetű volt a válasz: — Nem. Szórakozás. Még több: sport...

S vajon, hogyan érték el mindezt?

A szakvezetés, párt- és a szakszervezeti bizottság segítik és támogatják a tömegsportmozgalmat...

TÖMEGSPORT SZEGEDEN

A postás szakszervezet Csongrád megyei bizottsága július 5-én sporttalálkozót rendezett a megye postás dolgozóival. 150-en vettek részt Hódmezővásárhelyről, Makóról, Szentesről és Szegedről. Az asztalitenisz csapatversenyben a hódmezővásárhelyiek vitték el a pálmát. Sakkban és tekeben a postaiszakszervezet. A Szeged-Vidék labdarúgó-mérkőzést 6:5 arányban a szegediek nyerték.

Angyal Rezső,

Szeged, Postaigazgatóság

Végző erőfeszítések az utolsó métereken... Ki lesz az első?